

PÄÄTÖKSET

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖS (EU) 2022/2481,

annettu 14 päivänä joulukuuta 2022,

digitaalinen vuosikymmen 2030 -ohjelman perustamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 173 artiklan 3 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyksityksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽¹⁾,

ovat kuulleet alueiden komiteaa,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksitystä ⁽²⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Komissio esitti 9 päivänä maaliskuuta 2021 antamassaan tiedonannossa ”2030 digitaalinen kompassi: eurooppalainen lähestymistapa digitaalista vuosikymmentä varten”, jäljempänä ’digikompassitiedonanto’, vuoteen 2030 ulottuvan visionsa kansalaisten ja yritysten valtaistamiseksi digitaalisen muutoksen kautta, jäljempänä ’digitaalinen vuosikymmen’. Unionin tiehen talouden ja yhteiskunnan digitaaliseen muutokseen (digitalisaatio) olisi kuuluttava digitaalinen itsenäisyys avoimella tavalla, perusoikeuksien, oikeusvaltioperiaatteen ja demokratian kunnioittaminen, osallisuus, saavutettavuus, tasa-arvo, kestävyys, häiriönsietokyky, turvallisuus, elämänlaadun parantaminen, palvelujen saatavuus ja kansalaisten oikeuksien ja toiveiden kunnioittaminen. Sen olisi edistettävä dynaamista, resurssitehokasta ja oikeudenmukaista taloutta ja yhteiskuntaa unionissa.
- (2) Digitalisaatio ei ole mahdollinen ilman vahvaa tukea tieteelle, tutkimukselle, kehitykselle ja tiedeyhteisölle, jotka ovat teknologisen ja digitaalisen vallankumouksen liikkeellepaneva voima. Lisäksi koska talouden tai yhteiskunnan digitalisaation aste on talouden ja yhteiskunnan häiriönsietokyvyn ratkaisevan tärkeä perusta sekä niiden maailmanlaajuisen vaikutusvallan osatekijä, unionin kansainvälisen toiminnan on välttämätöntä jäsentää nykyisen yhteistyön laaja kirjo digitaalisen vuosikymmenen pilarien mukaisesti. Tällaisen jäsentelyn tarve näkyy myös 1 päivänä joulukuuta 2021 annetussa komission ja unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan yhteisessä tiedonannossa ”Global Gateway”, jonka avulla unioni aikoo osaltaan kaventaa maailmanlaajuisia investointivajetta demokraattisella ja arvolähtöisellä lähestymistavalla siten, että edistetään korkeatasoisia ja avoimia kumppanuuksia maailmanlaajuisen infrastruktuurien kehittämistarpeiden täyttämiseksi.
- (3) Eurooppa-neuvoston jäsenet pitivät 25 päivänä maaliskuuta 2021 antamassaan julkilausumassa digikompassitiedonantoa askeleena kohti unionin digitaalisen kehityksen kartoittamista seuraavalle vuosikymmenelle ja vahvistivat digikompassitiedonannossa esitetyn vision, myös ajatuksen erityisestä ohjelmasta, johon sisältyy tehokas ohjauskehys, jolla helpotetaan sellaisten monikansallisten hankkeiden toteuttamista, jotka ovat kriittisillä aloilla välttämättömiä unionin digitalisaation kannalta. Lisäksi ne kehottivat komissiota laajentamaan digitalisaatiota koskevaa unionin toimintapoliittista välineistöä sekä unionin että kansallisella tasolla ja hyödyntämään kaikkia teollisuus-, kauppaa- ja kilpailupolitiikan, osaamisen ja koulutuksen, tutkimus- ja innovaatiopolitiikan sekä pitkän aikavälin rahoitusvälineiden tarjoamia välineitä digitaalisen muutoksen helpottamiseksi.

⁽¹⁾ EUVL C 194, 12.5.2022, s. 87.

⁽²⁾ Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 24. marraskuuta 2022 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston päätös, tehty 8. joulukuuta 2022.

- (4) Eurooppalainen julistus digitaalisen vuosikymmenen digitaalisista oikeuksista ja periaatteista, jäljempänä 'eurooppalainen julistus', asettaa ihmiset digitaalisen muutoksen keskiöön, pyrkii edistämään digitalisaation periaatteita yhteisten eurooppalaisten arvojen ja oikeuden mukaisesti ja sillä on tarkoitus edistää tämän päätöksen yleisten päämäärien saavuttamista. Tätä varten komission ja jäsenvaltioiden olisi otettava huomioon eurooppalaisessa julistuksessa vahvistetut digitaaliset periaatteet ja oikeudet, kun ne tekevät yhteistyötä tässä päätöksessä vahvistettujen yleisten päämäärien saavuttamiseksi.
- (5) Kuten 5 päivänä toukokuuta 2021 annetussa komission tiedonannossa "Vuoden 2020 uuden teollisuusstrategian päivittämisestä: Vahvemmat sisämarkkinat Euroopan elpymistä varten" todetaan, unionin on yksilöitävä kriittisten teknologioiden järjestelmät ja strategiset alat ja puututtava strategisiin heikkouksiin ja suuririskisiin riippuvuuksiin, jotka voivat johtaa toimitusvaikeuksiin tai kyberturvallisuusriskeihin, sekä edistettävä digitalisaatiota. Näin ollen on tärkeää, että jäsenvaltiot yhdistävät voimansa ja tukevat teollisuuden pyrkimyksiä puuttua kyseisiin riippuvuuksiin ja vastata strategisiin kapasiteettitarpeisiin. Tämä vastaa myös komission 8 päivänä syyskuuta 2021 antamassa tiedonannossa "Strateginen ennakointiraportti 2021: EU:n valmiudet ja toimintavapaus" esitettyyn analyysiin. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/241 ⁽³⁾ perustetun elpymis- ja palautumistukiväliseen ja kansallisten elpymis- ja palautumissuunnitelmien valmistelun yhteydessä komissio kannusti jäsenvaltioita koordinoimaan toimiaan muun muassa perustamalla monikansallisia hankkeita digitaali-alalla.

Kyseinen kokemus osoitti, että komission on tuettava jäsenvaltioiden koordinoitupyrkimyksiä ja että unionilla on oltava yhteisinvestointeja helpottavia toteutusmekanismeja, jotta monikansallisia hankkeita saadaan perustettua. Komission muiden aloitteiden, kuten EU:n kriittisten teknologioiden seurantakeskuksen, johon viitataan 22 päivänä helmikuuta 2021 annetussa komission tiedonannossa "Siviili-, puolustus- ja avaruusteollisuuden välisiä synergioita koskeva toimintasuunnitelma", ohella olisi perustettava digikompassin toteutusta varten ohjauksen rakenne, jonka olisi autettava yksilöimään unionin nykyiset ja mahdolliset tulevat digitaali-alan strategiset riippuvuudet ja vahvistettava unionin digitaalista itsenäisyyttä avoimella tavalla.

- (6) Komissio korosti 11 päivänä joulukuuta 2019 antamassaan tiedonannossa "Euroopan vihreän kehityksen ohjelma", että unionin olisi hyödynnettävä digitalisaation tarjoamaa potentiaalia, koska digitalisaatio on yksi tärkeimmistä edellytyksistä Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteiden saavuttamiselle. Unionin olisi edistettävä tarvittavaa digitaalista muutosta ja investoitava siihen, koska digitaali-tekniikat ja uudet menetelmät ja prosessit ovat kriittisiä mahdollistavia tekijöitä Euroopan vihreän kehityksen ohjelman kestävyystavoitteiden, ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden kansakuntien puitesopimuksen nojalla hyväksytyyn Pariisin sopimuksen ⁽⁴⁾ ja Yhdistyneiden kansakuntien kestävä kehityksen tavoitteiden saavuttamisen kannalta monilla eri aloilla. Tekoälyn, 5G:n, 6G:n, lohkoketjujen, pilvipalvelujen, reunalaskennan ja esineiden internetin kaltaisilla digitaali-tekniikoilla olisi nopeutettava ilmastonmuutoksen hallitsemiseen ja ympäristön suojeluun tähtäävien politiikkojen vaikutusta ja maksimoitava niiden vaikuttavuus, myös kestävien elinkaarten avulla. Digitalisaatio tarjoaa satelliittinavigoinnin ja -paikannuksen ohella myös uusia mahdollisuuksia ilman ja veden pilaantumisen etäseurantaan sekä energian ja luonnonvarojen käytön seurantaan ja optimointiin. Unioni tarvitsee digitaali-sektorin, jolla kestävyys on keskeisessä asemassa, myös sen toimitusketjussa, jotta vältetään liiallinen riippuvuus kriittisistä raaka-aineista, varmistetaan, että digitaalisista infrastruktuureista ja teknologioista tulee todennettavasti kestävämpiä, uusiutuvampia ja energia- ja resurssitehokkaampia, ja edistetään kestävä ja ilmastoneutraalia kiertotaloutta ja yhteiskuntaa Euroopan vihreän kehityksen ohjelman mukaisesti.
- (7) Digitaali-infrastruktuuria koskevilla politiikoilla ja investoinneilla olisi pyrittävä varmistamaan kaikille ja kaikkialla unionissa tietoliikennetyhteydet, joihin sisältyvät saatavilla olevat internetyhteydet, jotta voidaan kuroa umpeen unionissa oleva digitaali-kulku kiinnittäen erityistä huomiota eri maantieteellisten alueiden välisiin eroihin.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/241, annettu 12 päivänä helmikuuta 2021, elpymis- ja palautumistukiväliseen perustamisesta (EUVL L 57, 18.2.2021, s. 17).

⁽⁴⁾ EUVL L 282, 19.10.2016, s. 4.

- (8) Digikompassitiedonannossa suunnitellut toimenpiteet olisi toteutettava komission 19 päivänä helmikuuta 2020 esittelemässä tiedonannossa ”Euroopan digitaalista tulevaisuutta rakentamassa” esitettyjen toimien tehostamiseksi ja hyödyntäen olemassa olevia unionin välineitä, kuten Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/1058 ⁽⁵⁾ perustettuja Euroopan aluekehitysrahaston ja koheesiorahaston ohjelmia ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/240 ⁽⁶⁾ perustettua teknisen tuen välinettä, ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksia (EU) 2021/523 ⁽⁷⁾, (EU) 2021/690 ⁽⁸⁾, (EU) 2021/694 ⁽⁹⁾, (EU) 2021/695 ⁽¹⁰⁾ ja (EU) 2021/1153 ⁽¹¹⁾ sekä asetuksen (EU) 2021/241 digitaalista muutosta varten osoitettuja varoja. Tällä päätöksellä olisi sen vuoksi perustettava digitaalinen vuosikymmen 2030 -ohjelma, jotta unionin talouden ja yhteiskunnan onnistunut digitaalinen muutos voidaan saavuttaa ja jotta sitä voidaan nopeuttaa ja ohjata.
- (9) Euroopan parlamentti, neuvosto ja komissio antoivat julistuksen Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarista Göteborgissa Ruotsissa 17 päivänä marraskuuta 2017 pidetyssä valtion- tai hallitusten päämiesten epävirallisessa kokouksessa, ja siinä vahvistetaan oikeus laadukkaisiin peruspalveluihin, joihin kuuluu myös digitaalinen tietoliikenne, sekä oikeus laadukkaaseen ja osallistavaan opetukseen, koulutukseen ja elinikäiseen oppimiseen.
- (10) Jotta voidaan seurata unionin kehityspolkua digitalisaation nopeuden osalta, olisi vahvistettava erityiset digitalisaatiotavoitteet unionin tasolla. Kyseiset digitalisaatiotavoitteet olisi kytkettävä konkreettisiin toiminta-aloihin, joilla odotetaan kokonaisuutena edistytävän unionissa. Digitalisaatiotavoitteet noudattavat digikompassitiedonannossa yksilöityjä neljää pääkohtaa, jotka on määritelty unionin digitalisaation keskeisiksi aloiksi: digitaaliset taidot, digitaaliset infrastruktuurit, yritysten digitalisaatio ja julkisten palvelujen digitalisointi.
- (11) Tämä päätös ei rajoita Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 165 ja 166 artiklan soveltamista.
- (12) Digitaaliset taidot, niin perustason kuin pitkälle viedyt taidot, sekä muut taidot, myös luonnontieteiden, teknologian, insinööritieteiden ja matematiikan aloilla, ovat olennaisen tärkeitä, jotta voidaan nopeuttaa unionin teollisuuden mukautumista rakenteellisiin muutoksiin. Tarkoituksena on, että digitaaliseen toimintaan pystyvät kansalaiset, myös vammaiset kansalaiset, voivat hyödyntää digitaalisen vuosikymmenen tarjoamia mahdollisuuksia. Kyseisen tavoitteen saavuttamiseksi olisi keskityttävä koulutukseen sen varmistamiseksi, että koulutusyhteisö, ja opettajat erityisesti, on asianmukaisesti koulutettu, ammattitaitoinen ja omaa valmiudet hyödyntää teknologiaa tehokkaasti opetusmenetelmissään ja että se voi opettaa digitaalitekniikoiden käyttöä, jotta voidaan varmistaa, että opiskelijoilla on paremmat valmiudet päästä työmarkkinoille lyhyellä ja pidemmällä aikavälillä. Digitaalialan koulutuksella olisi myös lisättävä unionin houkuttelevuutta korkean osaamistason ammattilaisten keskuudessa, joilla on pitkälle viedyt digitaaliset taidot, ja parannettava heidän saatavuuttaan unionin työmarkkinoilla.

⁽⁵⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1058, annettu 24 päivänä kesäkuuta 2021, Euroopan aluekehitysrahastosta ja koheesiorahastosta (EUVL L 231, 30.6.2021, s. 60).

⁽⁶⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/240, annettu 10 päivänä helmikuuta 2021, teknisen tuen välineen perustamisesta (EUVL L 57, 18.2.2021, s. 1).

⁽⁷⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/523, annettu 24 päivänä maaliskuuta 2021, InvestEU-ohjelman perustamisesta ja asetuksen (EU) 2015/1017 muuttamisesta (EUVL L 107, 26.3.2021, s. 30).

⁽⁸⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/690, annettu 28 päivänä huhtikuuta 2021, sisämarkkinoita, yritysten, mukaan luettuna pienten ja keski suurten yritysten, kilpailukykyä, kasvi-, eläin-, elintarvike- ja rehualaa ja Euroopan tilastoja koskevan ohjelman (sisämarkkinaohjelma) perustamisesta ja asetusten (EU) N:o 99/2013, (EU) N:o 1287/2013, (EU) N:o 254/2014 ja (EU) N:o 652/2014 kumoamisesta (EUVL L 153, 3.5.2021, s. 1).

⁽⁹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/694, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2021, Digitaalinen Eurooppa -ohjelman perustamisesta ja päätöksen (EU) 2015/2240 kumoamisesta (EUVL L 166, 11.5.2021, s. 1).

⁽¹⁰⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/695, annettu 28 päivänä huhtikuuta 2021, tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman ”Horisontti Eurooppa” perustamisesta, sen osallistumista ja tulosten levittämistä koskevien sääntöjen vahvistamisesta sekä asetusten (EU) N:o 1290/2013 ja (EU) N:o 1291/2013 kumoamisesta (EUVL L 170, 12.5.2021, s. 1).

⁽¹¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1153, annettu 7 päivänä heinäkuuta 2021, Verkkojen Eurooppa -välineestä ja asetusten (EU) N:o 1316/2013 ja (EU) N:o 283/2014 kumoamisesta (EUVL L 249, 14.7.2021, s. 38).

Komission julkaisemassa digitaalitalouden ja -yhteiskunnan indeksissä (DESI) vuodelta 2021 todetaan, että jo ennen covid-19-pandemiaa unionin yrityksillä, erityisesti pienillä ja keskisuurilla yrityksillä (pk-yritykset), oli vaikeuksia löytää riittävästi tieto- ja viestintätekniikan ammattilaisia. Digitaalialan koulutuksella olisi sen vuoksi tuettava kaikkia toimia, joilla varmistetaan, että työvoimalla on nykypäivänä ja tulevaisuudessa tarvittavat taidot, ja tuettava kaikkien asiaankuuluvien sidosryhmien mobilisointia ja kannustimia maksimoida nykyisten taitojen parantamiseen (täydennyskoulutus) ja uusien taitojen hankkimiseen (uudelleen koulutus) sekä aktiiviväestön elinikäiseen oppimiseen tehtävien investointien vaikutus, jotta voidaan varmistaa, että teollisuuden ja palvelujen digitalisoinnin tarjoamia mahdollisuuksia hyödynnetään täysimääräisesti. Lisäksi olisi kannustettava hyödyntämään työnantajien tarjoamaa, tekemällä oppimisen muodossa tapahtuvaa epävirallista digitaalialan koulutusta. Koulutus tarjoaa myös konkreettisia urakannustimia naisten ja miesten välisten eroavien mahdollisuuksien ja eroavan kohtelun välttämiseksi ja poistamiseksi.

- (13) Kestävä digitaalinen infrastruktuuri tietoliikenneyhteyksiä varten, mikroelektronikka ja kyky käsitellä massadataa ovat kriittisiä mahdollistavia tekijöitä digitalisaation etujen hyödyntämisessä, teknologian jatkokehityksessä ja unionin digitaalialan johtoaseman kannalta. Komission 30 päivänä kesäkuuta 2021 antaman tiedonannon "EU:n pitkän aikavälin maaseutuvisio – Vahvat, verkottuneet, selviytymiskykyiset ja vauraat maaseutualueet vuoteen 2040 mennessä" mukaisesti kaikki tarvitsevat luotettavia, nopeita ja turvallisia tietoliikenneyhteyksiä kaikkialla unionissa, myös maaseudulla ja syrjäisillä alueilla, kuten saarilla ja vuoristoalueilla ja harvaan asutuilla alueilla sekä syrjäisimmillä alueilla. Lähetys- ja latausnopeuksien lähentämistä koskevat yhteiskunnalliset tarpeet kasvavat jatkuvasti. Vuoteen 2030 mennessä gigabittinopeuksisten verkkojen olisi oltava niiden saatavilla, jotka tarvitsevat tai haluavat tällaista kapasiteettia. Kaikkien unionin loppukäyttäjien olisi voitava käyttää gigabittinopeuksisten verkkojen tarjoamia palveluja tietyssä sijaintipaikassa verkon liityntäpisteeseen saakka. Lisäksi kaikilla asutuilla alueilla olisi oltava seuraavan sukupolven langaton suurnopeusverkko, jonka suorituskyky on vähintään 5G-verkon tasoinen. Kaikkien digitaalisesta muutoksesta hyötyvien markkinatoimijoiden olisi kannettava yhteiskunnallinen vastuunsa ja annettava oikeudenmukainen ja oikeasuhteinen panoksensa julkisiin hyödykkeisiin, palveluihin ja infrastruktuureihin kaikkien kansalaisten hyödyksi unionissa.
- (14) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä (EU) 2018/1972⁽¹²⁾ säädetty teknologianeutraalius on periaate, jonka olisi hyvinvoinnin varmistamiseksi ohjattava unionin ja kansallisen tason politiikkoja, jotka koskevat kaikkein suorituskykyisimpiä, häiriönsietokykyisimpiä, turvallisimpia ja kestävimpiä digitaalisen yhteenliitettävyyden infrastruktuureja. Kaikkia teknologioita ja siirtojärjestelmiä, joilla voidaan edistää gigabittiyhteyksien saavuttamista, mukaan lukien kuitu-, satelliitti-, 5G- tai minkä tahansa muun tulevan ekosysteemin ja seuraavan sukupolven langattomien verkkojen nykyinen ja tuleva kehitys, olisi siksi kohdeltava yhdenvertaisesti kaikissa verkon suorituskyvyn osalta toisiaan vastaavissa tilanteissa.
- (15) Puolijohteet ovat välttämättömiä useimmille keskeisille strategisille arvoketjuille, ja niiden kysynnän odotetaan kasvavan tulevaisuudessa nykyistäkin suuremmaksi, erityisesti kaikkein innovatiivisimmilla teknologian aloilla. Koska puolijohteet ovat keskeisiä digitaalitalouden kannalta, ne ovat myös kriittisiä kestävästi siirtymän mahdollistavia tekijöitä ja edistävät siten Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteiden saavuttamista. Puolijohteet, joiden energialajanjälki on pieni, myös edistävät unionin johtoasemaa kestävien digitaalitekniikoiden alalla. Tarkoituksena on vahvistaa puolijohteiden arvoketjun häiriönsietokykyä ja puolijohteiden tuotantokapasiteettia (mukaan lukien materiaalit, laitteet, suunnittelu, valmistus, jalostus ja pakkaaminen) muun muassa rakentamalla laajamittaista innovatiivista infrastruktuuria ympäristökestävyyttä koskevan unionin oikeuden mukaisesti. Esimerkiksi kvanttikapasiteetti ja matalatehoiset puolijohteet ovat kriittisiä mahdollistavia tekijöitä ilmastoneutraaliuden saavuttamisessa sellaisten erittäin turvallisten reunasolmujen osalta, jotka takaavat lyhyen vasteajan datapalvelujen saatavuuden käyttäjän sijainnista riippumatta.
- (16) Nykyiset ja tulevaisuuden teknologiat ovat mahdollistavan tekijän aseman lisäksi keskeisellä sijalla uusissa tuotteissa, valmistusprosesseissa ja liiketoimintamalleissa, jotka perustuvat datan oikeudenmukaiseen ja turvalliseen jakamiseen datataloudessa siten, että samalla varmistetaan tehokas yksityisyyden ja henkilötietojen suoja. Yritysten muutos riippuu niiden kyvystä ottaa nopeasti ja kattavasti käyttöön uusia digitaalitekniikoita, myös niissä teollisuuden ja palvelujen ekosysteemeissä, jotka ovat tällä hetkellä kehityksestä jäljessä. Kyseinen muutos on erityisen merkityksellinen pk-yrityksille, joilla on edelleen haasteita digitaalisten ratkaisujen käyttöönotossa.

⁽¹²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/1972, annettu 11 päivänä joulukuuta 2018, eurooppalaisesta sähköisen viestinnän säännöstöstä (EUVL L 321, 17.12.2018, s. 36).

- (17) Jäsenvaltioita kannustetaan soveltamaan kysytään vain kerran -periaatetta julkishallinnossaan ja edistämään datan uudelleenkäyttöä tietosuojasääntöjen mukaisesti, jotta kansalaisille tai yrityksille ei aiheudu lisärasitetta.
- (18) Myös osallistuminen demokraattiseen toimintaan ja keskeisten julkisten palvelujen saatavuus riippuvat ratkaisevasti digitaaliteknologioista. Kaikkien kansalaisten ja yritysten olisi voitava olla digitaalisesti yhteydessä julkishallintoihin. DESI-indeksillä olisi seurattava useita tällaisen vuorovaikutuksen parametreja, kuten käyttäjäkeskeisyyttä ja avoimuutta. Keskeisten julkisten palvelujen, mukaan lukien sähköiset terveystiedot, olisi oltava vapaaehtoisuuteen perustuen täysin saatavilla luoden huippulaadukkaan digitaalisen ympäristön, joka tarjoaa helppokäyttöisiä, tehokkaita, luotettavia ja yksilöllisiä palveluita ja välineitä, jotka takaavat korkeatasoisen tietoturvan ja tietosuojan. Tällaisten keskeisten julkisten palvelujen olisi katettava myös ne palvelut, jotka ovat merkityksellisiä luonnollisten henkilöiden kannalta merkittävien elämäntapahtumien, kuten työpaikan menettämisen tai saamisen, opiskelun, auton omistamisen tai ajamisen taikka yrityksen perustamisen, yhteydessä sekä oikeushenkilöiden osalta niiden ammattitoiminnan eri vaiheiden kannalta. Digitaalisiin välineisiin siirryttäessä olisi kuitenkin säilytettävä palvelujen saavutettavuus verkon ulkopuolella.
- (19) Digitaaliteknologioilla olisi tuettava sellaisten laajempien yhteiskunnallisten tulosten aikaansaamista, jotka eivät rajoitu digitaaliseen ympäristöön vaan joilla on myönteisiä vaikutuksia kansalaisten jokapäiväiseen elämään ja hyvinvointiin. Jotta digitaalinen muutos onnistuisi, sen kanssa rinnan olisi parannettava demokratiaa, hyvää hallintotapaa ja sosiaalista osallisuutta ja tehostettava julkisia palveluita.
- (20) Komission olisi tarkasteltava kyseisiä digitalisaatiotavoitteita ja asiaankuuluvia määritelmiä uudelleen kesäkuuhun 2026 mennessä arvioidakseen, vastaavatko ne edelleen digitaalisen muutoksen korkeaa tavoitetasoa. Komission olisi voitava, jos se katsoo sen tarpeelliseksi, ehdottaa muutoksia digitalisaatiotavoitteisiin teknisen, taloudellisen ja yhteiskunnallisen kehityksen huomioon ottamiseksi erityisesti datatalouden, kestävyyyden ja kyberturvallisuuden aloilla.
- (21) On ratkaisevan tärkeää, että julkisten varojen käytöllä saadaan yhteiskunnalle ja yrityksille mahdollisimman suuri hyöty. Sen vuoksi julkisella rahoituksella olisi pyrittävä siihen, että rahoitettujen hankkeiden tuotokset ovat avoimesti ja syrjimättömästi saatavilla, paitsi jos perustelluissa ja oikeasuhteissa tapauksissa katsotaan aiheelliseksi tehdä toisin.
- (22) Sopusointuinen, osallistava ja vakaa edistyminen digitaalisessa muutoksessa ja digitalisaatiotavoitteiden saavuttamisessa unionissa edellyttää kattavaa, vankkaa, luotettavaa, joustavaa ja läpinäkyvää ohjausmallia, joka perustuu tiiviiseen yhteistyöhön ja koordinointiin Euroopan parlamentin, neuvoston, komission ja jäsenvaltioiden välillä. Lähtemisen koordinointi, parhaiden käytäntöjen vaihto sekä politiikkojen ja toimenpiteiden johdonmukaisuus ja vaikuttavuus unionin ja kansallisella tasolla olisi varmistettava tarkoituksenmukaisella mekanismilla, ja sillä olisi myös kannustettava aktivoimaan asianmukaiset synergiat unionin ja kansallisten varojen sekä myös unionin aloitteiden ja ohjelmien välillä. Komissio voisi tätä varten antaa ohjeistusta ja tukea jäsenvaltioille siinä, miten sopivimpia synergiamuotoja voidaan hyödyntää parhaalla mahdollisella tavalla. Tämä edellyttää, että on tarpeen antaa säännöksiä seuranta- ja yhteistyömekanismista, jolla digikompassi viedään käytäntöön. Tällaisissa mekanismeissa olisi otettava huomioon tilanteiden moninaisuus jäsenvaltioiden välillä ja sisällä, sen olisi oltava oikeasuhteinen, erityisesti hallinnollisen rasitteen osalta, ja sen olisi sallittava jäsenvaltioille mahdollisuus noudattaa kunnianhimoisempaa tavoitetasoa kansallisten tavoitteidensa asettamisessa.
- (23) Digikompassin täytäntöönpanon seuranta- ja yhteistyömekanismiin olisi sisällyttävä tehostettu seurantajärjestelmä unionin strategisten digitaalivalmiuksien puutteiden havaitsemiseksi. Siihen olisi myös sisällyttävä raportointimekanismi, joka koskisi muun muassa tässä päätöksessä esitettyjen digitalisaatiotavoitteiden saavuttamisessa sekä tässä päätöksessä esitettyjen yleisten päämäärien noudattamisen yleisempää tilannetta. Sen olisi luotava komission ja jäsenvaltioiden välille yhteistyökehys, jonka avulla voidaan löytää ratkaisuja heikkouksiin puuttumiseksi ja ehdottaa kohdennettuja toimia tehokkaiden korjaustoimenpiteiden toteuttamiseksi.

- (24) DESI-indeksi olisi sisällytettävä osaksi digitaalisen vuosikymmenen tilaa koskevaa kertomusta, jäljempänä 'digitaalista vuosikymmentä koskeva kertomus', ja sitä olisi käytettävä digitalisaatiotavoitteiden saavuttamisen seurantaan. Tällaiseen seurantaan olisi sisällytettävä analyysi indikaattoreista, joilla mitataan edistymistä jäsenvaltioiden tasolla, kansallisista politiikoista ja aloitteista, joilla pyritään saavuttamaan tämän päätöksen yleiset päämäärät ja tässä päätöksessä asetetut digitalisaatiotavoitteet, sekä horisontaalisia ja temaattisia analyysejä, joilla seurataan unionin talouksien digitalisaatiota ja jäsenvaltioiden edistymistä siinä. DESI-indeksin ulottuvuudet ja indikaattorit olisi erityisesti mukautettava tässä päätöksessä asetettuihin digitalisaatiotavoitteisiin. Kunkin digitalisaatiotavoitteen osalta keskeiset suorituskykyindikaattorit olisi vahvistettava komission antamalla täytäntöönpanosäädöksillä. Keskeisiä suorituskykyindikaattoreita olisi päivitettävä seurannan pitämiseksi tuloksellisena ja teknologisen kehityksen huomioon ottamiseksi. Jäsenvaltioiden tiedonkeruumekanismia olisi tarvittaessa vahvistettava, jotta voidaan esittää perusteellinen tilannekatsaus edistymisestä digitalisaatiotavoitteiden saavuttamisessa sekä tietoa asiaan liittyvistä politiikoista, ohjelmista ja aloitteista kansallisella tasolla, ja siihen olisi mahdollisuuksien mukaan sisällytettävä sukupuolen ja alueen mukaan eriteltyjä tietoja unionin oikeuden ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

Komission olisi tarvittaessa laadittava komission uudelleentarkastelujen perusteella jäsenvaltioita kuultuaan aikataulu tuleville tiedonkeruutarpeille. DESI-indeksiä vahvistaessaan komission olisi suurelta osin käytettävä tietoyhteiskuntaa koskevissa unionin erilaisissa selvityksissä kerättyjä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EU) 2019/1700⁽¹³⁾ ja (EU) 2019/2152⁽¹⁴⁾ mukaisia virallisia tilastoja. Komission olisi tehtävä erityisselvityksiä kerätäkseen tietoa sellaisista asioista koskevista indikaattoreista, joita ei mitata unionin selvityksillä, tai tietoa, jota ei kerätä muissa raportointihankkeissa, kuten 25 päivänä kesäkuuta 2008 annetussa komission tiedonannossa "Pienet ensin" – Eurooppalaisia pk-yrityksiä tukeva aloite ("Small Business Act") esitetyn strategian puitteissa, mukaan lukien sen vuotuinen pk-yritysten suorituskyvyn tarkastelu. Tämän päätöksen mukaiset digitalisaatiotavoitteisiin liittyvät määritelmät eivät ennakoivat sitä, mitä keskeiset suorituskykyindikaattorit tulevat olemaan, eivätkä ne millään tavoin estä jatkossa mittaamasta kyseisissä tavoitteissa edistymistä keskeisten suorituskykyindikaattoreiden avulla.

- (25) Jotta lainsäädäntövallan käyttäjät pysyisivät ajan tasalla digitaalisen muutoksen edistymisestä unionissa, komission olisi toimitettava Euroopan parlamentille ja neuvostolle vuosittain digitaalista vuosikymmentä koskeva kertomus, joka sisältää yleiskatsauksen ja analyysin unionin digitalisaatiosta sekä arvion tämän päätöksen yleisten päämäärien ja vuoteen 2030 ulottuvien digitalisaatiotavoitteiden saavuttamisesta tapahtuneesta edistymisestä. Digitaalista vuosikymmentä koskevaa kertomusta ja erityisesti DESI-indeksiä olisi hyödynnettävä talouspolitiikan eurooppalaisessa ohjauksjaksossa, mukaan lukien elpymis- ja palautumistukivälineen käyttöön liittyvät näkökohdat, ja digitaalista vuosikymmentä koskevassa kertomuksessa esitetyillä politiikkoja, toimenpiteitä ja toimia koskevilla suosituksilla olisi täydennettävä maakohtaisia suosituksia.
- (26) DESI-indeksi on vuodesta 2019 lähtien sisältänyt naisten digitaalialan tulostaulun, jossa arvioidaan jäsenvaltioiden suorituskykyä internetin käytön, internetin käyttäjätaitojen sekä erityistaitojen ja työllisyyden aloilla 12 indikaattorin perusteella. Naisten digitaalialan tulostaulun sisällyttämisen digitaalista vuosikymmentä koskevaan raporttiin olisi mahdollistettava sukupuolten välisen digitaalisen kuilun seuranta.
- (27) Komission olisi erityisesti käsiteltävä digitaalista vuosikymmentä koskevassa raportissa sitä, miten tehokkaasti tämän päätöksen yleiset päämäärät on pantu täytäntöön politiikkoihin, toimenpiteisiin tai toimiin, sekä digitalisaatiotavoitteissa edistymistä ja esitettävä yksityiskohtaisesti, missä määrin unioni on edistynyt kunkin tavoitteen ennustettuihin kehityspolkuihin nähden, arvio kunkin tavoitteen saavuttamiseksi tarvittavista toimista, mukaan lukien digitaalisiin valmiuksiin ja innovointiin liittyvät investointivajeet sekä tietoisuuden lisääminen digitaalisen riippumattomuuden lisäämiseksi avoimella tavalla tarvittavista toimista. Kertomukseen olisi sisällytettävä myös arvio asiaa koskevien sääntelyehdotusten toteutumisesta sekä arvio unionin ja jäsenvaltioiden tasolla toteutetuista toimista.

⁽¹³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2019/1700, annettu 10 päivänä lokakuuta 2019, yhteisten puitteiden vahvistamisesta otannalla kerättyihin yksilötason tietoihin perustuvilla henkilöillä ja kotitalouksilla koskeville Euroopan tilastoille ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 808/2004, (EY) N:o 452/2008 ja (EY) N:o 1338/2008 muuttamisesta ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1177/2003 sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 577/98 kumoamisesta (EUVL L 261 I, 14.10.2019, s. 1).

⁽¹⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2019/2152, annettu 27 päivänä marraskuuta 2019, Euroopan yritystilastoista ja kymmenen säädöksen kumoamisesta yritystilastojen alalla (EUVL L 327, 17.12.2019, s. 1).

- (28) Pohjautuen komission arvioon, kertomukseen olisi sisällyttävä erityisiä suositeltuja politiikkoja, toimenpiteitä ja toimia. Suositellessaan kertomuksessa politiikkoja, toimenpiteitä tai toimia komission olisi otettava huomioon tuoreimmat saatavilla olevat tiedot, tehdyt yhteissitoumukset, jäsenvaltioiden määrittelemät politiikat ja toimenpiteet sekä edistyminen aikaisemmissa kertomuksissa yksilöityjen ja yhteistyömekanismin avulla käsiteltyjen suositusten osalta. Lisäksi komission olisi otettava huomioon erot yksittäisten jäsenvaltioiden mahdollisuuksissa edistää digitalisaatiotavoitteita sekä jo käytössä olevat ja kyseisten tavoitteiden saavuttamisen kannalta asianmukaisiksi katsotut politiikat, toimenpiteet ja toimet, vaikka niiden vaikutukset eivät olisi vielä näkyvissä.
- (29) Jotta tämän päätöksen yleiset päämäärät ja tässä päätöksessä asetetut digitalisaatiotavoitteet saavutetaan ja kaikki jäsenvaltiot osallistuvat tehokkaasti tähän pyrkimykseen, seuranta- ja yhteistyömekanismin rakenteessa ja toteutuksessa olisi varmistettava tietojen ja parhaiden käytäntöjen vaihto jäsenvaltioiden ja komission välillä käytävän rakentavan ja osallistavan vuoropuhelun avulla. Komission olisi varmistettava, että Euroopan parlamentille tiedotetaan oikea-aikaisesti vuoropuhelun lopputuloksesta.
- (30) Komission olisi yhdessä jäsenvaltioiden kanssa laadittava ennustettuja kehityspolkuja, joiden avulla unioni voi saavuttaa tässä päätöksessä asetetut digitalisaatiotavoitteet. Jäsenvaltioiden olisi mahdollisuuksien mukaan muunnettava kyseiset ennustetut kehityspolut kansallisiksi kehityspoluiksi ja niiden olisi otettava tarvittaessa asianmukaisesti huomioon alueellinen ulottuvuus. Yksittäisten jäsenvaltioiden erilaiset mahdollisuudet ja erilaiset lähtötilanteet, joiden perusteella ne osallistuvat digitalisaatiotavoitteiden saavuttamiseen, olisi otettava huomioon ja niiden olisi näytävä kansallisissa ennustetuissa kehityspoluissa. Kansallisten ennustettujen kehityspolkujen olisi autettava arvioimaan edistymistä ajan mittaan unionin ja kansallisella tasolla.
- (31) Jotta komission ja jäsenvaltioiden välinen yhteistyö olisi tehokasta ja tuloksellista, jäsenvaltioiden olisi toimitettava komissiolle digitaalista vuosikymmentä koskevat vuoteen 2030 ulottuvat kansalliset strategiset etenemissuunnitelmansa, jäljempänä 'kansalliset etenemissuunnitelmat', joissa ehdotetaan mahdollisuuksien mukaan kansallisella tasolla mitattavissa olevia kansallisia ennustettuja kehityspolkuja, kuvataan kaikki suunnitellut, hyväksytyt tai käyttöön otetut välineet, joilla edistetään tämän päätöksen yleisten päämäärien ja tässä päätöksessä asetettujen digitalisaatiotavoitteiden saavuttamista unionin tasolla. Jäsenvaltioiden olisi voitava sisällyttää kansallisiin etenemissuunnitelmiinsa tietoja alueellisella tasolla toteutettavista politiikoista, toimenpiteistä ja toimista. Ennen kansallisten etenemissuunnitelmien laatimista olisi kuultava keskeisiä sidosryhmiä, kuten elinkeinoelämän järjestöjä, mukaan lukien pk-yritysten edustajat, työmarkkinaosapuolia ja kansalaisyhteiskuntaa, mukaan lukien ikääntyneet ja nuoret, sekä paikallis- ja aluetason edustajia, ja etenemissuunnitelmien olisi oltava keskeinen väline jäsenvaltioiden politiikkojen koordinoinnissa ja luotaessa markkinoille ennakoitavuutta. Jäsenvaltioiden olisi otettava huomioon asiaan liittyvät alakohtaiset aloitteet unionin ja kansallisella tasolla ja parannettava johdonmukaisuutta niiden kanssa. Jäsenvaltion sitoumus toimittaa kansallinen etenemissuunnitelma, jolla osallistutaan digitalisaatiotavoitteiden saavuttamiseen unionin tasolla, ei estä samaa jäsenvaltiota suunnittelemasta ja toteuttamasta strategioita kansallisella tai alueellisella tasolla eikä erikoistumasta tietyille teollisuus- tai digitaali-aloille.
- (32) Komission ja jäsenvaltioiden välisten yhteistyösykliä aikana jäsenvaltiot voisivat ehdottaa kansallisiin etenemissuunnitelmiinsa mukautuksia, jotta voidaan ottaa huomioon digitalisaation kehitys unionin ja kansallisella tasolla ja vastata erityisesti komission suositteliin politiikkoihin, toimenpiteisiin ja toimiin. Jotta voidaan edistää johdonmukaista ja vertailukelpoista toimintamallia eri jäsenvaltioissa ja helpottaa niiden kansallisten etenemissuunnitelmien laatimista, komission olisi annettava ohjeistusta, joissa esitetään yksityiskohtaisemmin kansallisen etenemissuunnitelman rakenteen keskeiset osatekijät ja erityisesti ne yhteiset osatekijät, jotka kaikkien kansallisten etenemissuunnitelmien olisi sisällettävä. Ohjeistuksessa olisi myös annettava yleinen toimintamalli, jota jäsenvaltioiden olisi noudatettava kehittäessään kansallisia ennustettuja kehityspolkujaan.
- (33) Komission ja jäsenvaltioiden välinen yhteistyö ja valvontamekanismi olisi aloitettava arvioimalla kansalliset strategiset etenemissuunnitelmat, ja sen olisi perustuttava digitaalista vuosikymmentä koskevassa kertomuksessa esitettyihin tietoihin ja arvioihin sekä asiaankuuluvilta sidosryhmiltä, kuten elinkeinoelämän järjestöiltä, mukaan lukien pk-yritysten edustajat, työmarkkinaosapuolilta ja kansalaisyhteiskunnalta sekä alue- ja paikallistason edustajilta, saatuun palautteeseen.

- (34) Yhteistyön aikataulutuksessa olisi otettava huomioon tarve ottaa huomioon aiempien yhteistyösykliä tulokset sekä politiikat, toimenpiteet, toimet ja mahdolliset mukautukset kansallisiin etenemissuunnitelmiin kahden vuoden välein.
- (35) Jotta edistyttäisiin digitalisaatiotavoitteissa ennustettujen kehityspolkujen mukaisesti, jäsenvaltioiden, jotka eivät kertomuksen mukaan ole edistyneet riittävästi tietyllä alalla, olisi ehdotettava sellaisia mukautuksia politiikoihin, toimenpiteisiin ja toimiin, joita ne aikovat toteuttaa tukeakseen edistymistä kyseisellä kriittisellä alalla. Lisäksi komission ja jäsenvaltioiden olisi tutkittava, miten jäsenvaltiot ovat yhdessä ja erikseen huomioineet edellisen vuoden kertomuksessa mainittuja, suositettuja politiikkoja, toimenpiteitä ja toimia. Jäsenvaltion olisi voitava pyytää vertaisarviointiprosessin käynnistämistä, jotta muilla jäsenvaltioilla olisi mahdollisuus esittää huomautuksia ehdotuksista, jotka se aikoo esittää kansallisessa etenemissuunnitelmassaan, erityisesti siltä osin kuin on kyse niiden soveltuvuudesta tietyn tavoitteen saavuttamiseen. Komission olisi helpotettava kokemusten ja parhaiden käytäntöjen vaihtoa vertaisarviointiprosessilla.
- (36) Komission ja yhden tai useamman jäsenvaltion tai vähintään kahden jäsenvaltion olisi voitava tehdä yhteissitoumuksia koordinoituista toimista, jotka ne haluaisivat toteuttaa digitalisaatiotavoitteiden saavuttamiseksi, perustaa monikansallisia hankkeita ja sopia mistä tahansa muista unionin ja kansallisen tason politiikoista, toimenpiteistä ja toimista, joiden tavoitteena on edistyä kyseisten tavoitteiden saavuttamisessa ennustettujen kehityspolkujen mukaisesti. Yhteissitoumus on yhteistyöaloite, jonka tavoitteena on erityisesti edistää tämän päätöksen yleisten päämäärien ja tässä päätöksessä asetettujen digitalisaatiotavoitteiden saavuttamista. Useita maita kattavien hankkeiden ja eurooppalaisissa digitaali-infrastruktuurikonsortioissa, jäljempänä 'EDIC', jäseninä olisi oltava vähintään kolme jäsenvaltiota.
- (37) Seuratessaan tämän päätöksen yleisten päämäärien ja tässä päätöksessä asetettujen digitalisaatiotavoitteiden saavuttamista komissiolla ja jäsenvaltioilla on velvollisuus tehdä vilpittömästi yhteistyötä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 4 artiklan 3 kohdan mukaisesti. Sen vuoksi jäsenvaltioiden on tarpeen noudattaa asianmukaisesti kaikkia komission esittämiä yhteistyökehoituksia, erityisesti jos jäsenvaltion kansallisesta ennustetusta kehityspolusta poiketaan merkittävästi tai jos tällaista poikkeamaa ei ole korjattu huomattavan pitkän ajanjakson kuluessa.
- (38) Suositeltujen politiikkojen, toimenpiteiden ja toimien sekä kansallisten etenemissuunnitelmien ja niiden mukautusten tuloksellinen toteutus on ratkaisevan tärkeää tämän päätöksen yleisten päämäärien ja tässä päätöksessä asetettujen digitalisaatiotavoitteiden saavuttamiseksi. Yksittäisten jäsenvaltioiden kanssa käytävän jäsenneily vuoropuhelu on olennaisen tärkeää niiden ohjeistamiseksi ja tukemiseksi niiden määriteltäessä ja toteuttaessa asianmukaisia toimenpiteitä, joiden avulla ne voivat edetä kohti kansallisia ennustettuja kehityspolkujansa, erityisesti jos jäsenvaltiot katsovat tarpeelliseksi mukauttaa kansallisia etenemissuunnitelmiaan komission suosittelemien politiikkojen, toimenpiteiden tai toimien pohjalta. Komission olisi pidettävä Euroopan parlamentti ja neuvosto asianmukaisesti informoituina erityisesti jäsenneilyn vuoropuhelun prosessista ja tuloksista.
- (39) Läpinäkyvyyden ja julkisen osallistumisen varmistamiseksi komission olisi oltava yhteydessä kaikkiin asianomaisiin sidosryhmiin. Tätä varten komission olisi tehtävä tiivistä yhteistyötä sidosryhmien kanssa, mukaan lukien kansalaisyhteiskunta sekä yksityiset ja julkiset toimijat, kuten koulutus- tai terveydenhuoltoalojen julkisoikeudelliset elimet, ja kuultava niitä toimenpiteistä digitalisaation nopeuttamiseksi unionin tasolla. Sidosryhmien kuulemisessa komission olisi oltava mahdollisimman osallistava ja ottaa mukaan myös ne tahot, jotka ovat keskeisessä asemassa, kun edistetään tyttöjen ja naisten osallistumista digitaaliseen koulutukseen ja digitaaliselle työuralle, pyrkien edistämään mahdollisimman suurissa määrin tasapuoliseen sukupuolten edustukseen perustuvaa lähestymistapaa, kun jäsenvaltiot täytäntöönpanevat kansallisia etenemissuunnitelmia. Sidosryhmien osallistuminen on tärkeää myös jäsenvaltioiden tasolla, erityisesti hyväksyttäessä niiden kansallisia etenemissuunnitelmia ja mahdollisia mukautuksia niihin. Komission ja jäsenvaltioiden olisi oikea-aikaisesti ja saatavilla oleviin resursseihin nähden oikeassa suhteessa otettava toimiin mukaan elinkeinoelämän järjestöjä, myös pk-yritysten edustajia, työmarkkinaosapuolia ja kansalaisyhteiskunnan edustajia sekä unionin tasolla että kansallisella tasolla.

- (40) Monikansallisten hankkeiden olisi mahdollistettava laajamittaiset toimet keskeisillä aloilla, jotka ovat tarpeen tässä päätöksessä asetettujen digitalisaatiotavoitteiden saavuttamiseksi, erityisesti yhdistämällä voimavaroja unionista, jäsenvaltioista ja tarvittaessa yksityisistä lähteistä. Jos se on tarpeen digitalisaatiotavoitteiden saavuttamiseksi, jäsenvaltioiden olisi voitava ottaa mukaan kolmansia maita, jotka osallistuvat johonkin suoralla hallinnoinnilla toteutettavaan unionin ohjelmaan, jolla tuetaan unionin digitalisaatiota. Monikansalliset hankkeet olisi toteutettava koordinoitusti ja tiiviissä yhteistyössä komission ja jäsenvaltioiden välillä. Komissiolla olisi oltava keskeinen rooli monikansallisten hankkeiden toteutuksen nopeuttamisessa yksilöimällä toteutusvalmiit monikansalliset hankkeet tämän päätöksen liitteeseen sisältyvien ohjeellisten hankeluokkien joukosta sekä neuvomalla jäsenvaltioita sopivimman olemassa olevan toteutusmekanismin valinnassa, rahoituslähteiden valinnassa ja niiden yhdistämisessä sekä muissa kyseisten hankkeiden toteutukseen liittyvissä strategisissa kysymyksissä. Komission olisi tarvittaessa annettava ohjeistusta EDICin perustamisesta toteutusmekanismiksi. Jäsenvaltiot voivat halutessaan tehdä yhteistyötä tai toteuttaa koordinoituja toimia muilla kuin tässä päätöksessä säädetyillä aloilla.
- (41) Monikansallisille hankkeille annettavaa julkista tukea olisi käytettävä erityisesti markkinoiden toimintapuuutteiden tai epäoptimaalisten investointitilanteiden korjaamiseen oikeasuhteisesti siten, että vältetään tasapuolisten toimintaedellytysten vääristäminen tai yksityisen rahoituksen päällekkäisyys taikka syrjäyttäminen. Monikansallisilla hankkeilla olisi oltava selvää eurooppalaista lisäarvoa ja ne olisi pantava täytäntöön sovellettavan unionin oikeuden ja unionin oikeuden mukaisen kansallisen lainsäädännön mukaisesti.
- (42) Monikansallisten hankkeiden olisi kyettävä keräämään ja yhdistämään tehokkaasti rahoitusta erilaisista unionin ja jäsenvaltioiden rahoituslähteistä ja tarvittaessa rahoitusta kolmansista maista, jotka osallistuvat johonkin suoralla hallinnoinnilla toteutettavaan unionin ohjelmaan, jolla tuetaan unionin digitalisaatiota, ja löytämään mahdollisuuksien mukaan synergioita niiden välillä. Erityisesti olisi voitava yhdistää rahoitusta keskitetyksi hallinnoiduista unionin ohjelmista ja jäsenvaltioiden sitomista varoista, tietyn edellytyksin myös elpymis- ja palautumistukivälineen varoista, kuten jäsenvaltioille niiden kansallisten elpymis- ja palautumissuunnitelmista annettujen komission ohjeiden 3 osassa selitetään, sekä Euroopan aluekehitysrahastosta ja koheesiorahastosta. Jos se on perusteltua tietyn monikansallisen hankkeen luonteen vuoksi, myös muilta tahoilta kuin unionilta ja jäsenvaltioilta saatava rahoitus, mukaan lukien yksityinen rahoitus, olisi sallittava.
- (43) Komission olisi yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa ja monikansallisten hankkeiden koordinoijana avustettava jäsenvaltioita niiden intressien tunnistamisessa monikansallisissa hankkeissa, annettava ei-sitovaa ohjeistusta optimaalisten toteutusmekanismien valinnasta ja annettava apua toteutusvaiheessa mahdollisimman laajan osallistumisen edistämiseksi. Komission olisi annettava tällaista tukea, elleivät monikansalliseen hankkeeseen osallistuvat jäsenvaltiot vastusta sitä. Komission olisi toimittava yhteistyössä osallistuvien jäsenvaltioiden kanssa.
- (44) Komission olisi voitava asianomaisten jäsenvaltioiden hakemuksesta ja kyseisen hakemuksen arvioinnin jälkeen perustaa EDIC tietyn monikansallisen hankkeen toteuttamista varten.
- (45) Isäntjäsenvaltion olisi määritettävä, täyttääkö EDIC vaatimukset tullakseen tunnustetuksi neuvoston direktiivin 2006/112/EY⁽¹⁵⁾ 143 artiklan g alakohdassa ja 151 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetuksi kansainväliseksi järjestöksi ja neuvoston direktiivin 2008/118/EY⁽¹⁶⁾ 12 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetuksi kansainväliseksi järjestöksi.

⁽¹⁵⁾ Neuvoston direktiivi 2006/112/EY, annettu 28 päivänä marraskuuta 2006, yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä (EUVL L 347, 11.12.2006, s. 1).

⁽¹⁶⁾ Neuvoston direktiivi 2008/118/EY, annettu 16 päivänä joulukuuta 2008, valmisteveroja koskevasta yleisestä järjestelmästä ja direktiivin 92/12/ETY kumoamisesta (EUVL L 9, 14.1.2009, s. 12).

- (46) Jotta voidaan varmistaa tämän päätöksen yhdenmukainen täytäntöönpano, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa keskeisten suorituskykyindikaattoreiden ja EDICien perustamisen osalta. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011⁽¹⁷⁾ mukaisesti.
- (47) Tätä päätöstä ei sovelleta jäsenvaltioiden toteuttamiin kansallista turvallisuutta, yleistä turvallisuutta tai puolustusta koskeviin toimenpiteisiin,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Kohde

1. Tällä päätöksellä perustetaan digitaalinen vuosikymmen 2030 -ohjelma ja luodaan kyseistä ohjelmaa varten seuranta- ja yhteistyömekanismi, jolla
 - a) luodaan innovaatioiden ja investointien kannalta suotuisa toimintaympäristö määrittelemällä mitattavissa olevien indikaattorien perusteella selkeä suunta unionin digitaaliselle muutokselle ja digitalisaatiotavoitteiden saavuttamiselle unionin tasolla vuoteen 2030 mennessä;
 - b) jäsennellään ja edistetään Euroopan parlamentin, neuvoston, komission ja jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä;
 - c) parannetaan unionin suorittaman seurannan ja raportoinnin johdonmukaisuutta, vertailukelpoisuutta, läpinäkyvyyttä ja kattavuutta.
2. Tällä päätöksellä luodaan puitteet monikansallisia hankkeita varten.

2 artikla

Määritelmät

Tässä päätöksessä tarkoitetaan:

- 1) 'digitaalitalouden ja -yhteiskunnan indeksillä' tai 'DESI-indeksillä' vuotuista analyysi- ja mittausindikaattorikokonaaisuutta, jonka perusteella komissio seuraa unionin ja jäsenvaltioiden yleistä suoriutumista digitalisaatiossa useilla politiikan osa-alueilla, mukaan lukien niiden edistyminen 4 artiklassa asetettujen digitalisaatiotavoitteiden saavuttamisessa;
- 2) 'monikansallisilla hankkeilla' laajamittaisia hankkeita, joilla helpotetaan 4 artiklassa asetettujen digitalisaatiotavoitteiden saavuttamista, mukaan lukien unionin ja jäsenvaltioiden rahoitus 10 artiklan mukaisesti;
- 3) 'tilastoilla' Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 223/2009⁽¹⁸⁾ 3 artiklan 1 alakohdassa määriteltyjä tilastoja;
- 4) 'vertaisarviointiprosessilla' mekanismeja, jossa jäsenvaltiot vaihtavat 8 artiklan mukaisen yhteistyön puitteissa parhaita käytäntöjä tietyn jäsenvaltion ehdottamien politiikkojen, toimenpiteiden ja toimien yksittäisistä näkökohdista ja erityisesti niiden tehokkuudesta ja soveltuvuudesta 4 artiklassa asetettujen digitalisaatiotavoitteiden tietyn tavoitteen saavuttamiseen;
- 5) 'ennustetulla kehityspolulla' historiallisiin tietoihin, jos sellaisia on saatavilla, perustuvaa kunkin digitaalisen tavoitteen ennustettua vuoteen 2030 ulottuvaa kehityspolkua 4 artiklassa asetettujen digitalisaatiotavoitteiden saavuttamiseksi;

⁽¹⁷⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovalan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

⁽¹⁸⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 223/2009, annettu 11 päivänä maaliskuuta 2009, Euroopan tilastoista sekä salassapidettävien tilastotietojen luovuttamisesta Euroopan yhteisöjen tilastotoimistolle annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1101/2008, yhteisön tilastoista annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 322/97 ja Euroopan yhteisöjen tilasto-ohjelmakomitean perustamisesta tehdyn neuvoston päätöksen 89/382/ETY, Euratom kumoamisesta (EUVL L 87, 31.3.2009, s. 164).

- 6) 'reunasolmuilla' verkkoon liitettyä hajautettua datankäsittelykapasiteettia, joka sijaitsee lähellä sitä fyysistä pääteipistettä, jossa data tuotetaan, tai kyseisessä pisteessä itsessään, ja joka tarjoaa hajautettuja laskenta- ja tallennusvalmiuksia lyhyen vasteajan datankäsittelylle;
- 7) 'digitaalisella intensiteetillä' yritykselle annettua yhteenlaskettua arvoa, joka perustuu yrityksen käyttämien teknologioiden määrään verrattuna erilaisten teknologioiden tulostauluun DESI-indeksin mukaisesti;
- 8) 'tärkeimmillä julkisilla palveluilla' keskeisiä palveluja, joita julkisyhteisöt tarjoavat luonnollisille henkilöille näiden merkittävässä elämäntapahtumissa ja oikeushenkilöille niiden ammattitoiminnan eri vaiheissa;
- 9) 'pitkälle viedyllä digitaalisilla taidoilla' taitoja ja ammatillista osaamista, jotka edellyttävät tietämystä ja kokemusta, jotka ovat tarpeen digitaalisten teknologioiden, tuotteiden ja palvelujen ymmärtämisessä, suunnittelussa, kehittämisessä, hallinnoinnissa, testauksessa, käyttöönotossa, käytössä ja ylläpitämisessä;
- 10) 'perustason digitaalisella taidolla' kykyä suorittaa digitaalisin keinoin vähintään yksi toimi, joka liittyy seuraaviin aloihin: tiedotus, viestintä ja yhteistyö, sisällön luominen, turvallisuus ja henkilötiedot sekä ongelmanratkaisu;
- 11) 'yksisarvisella' tarkoitetaan joko:
 - a) yritystä, joka on perustettu 31 päivän joulukuuta 1990 jälkeen ja jonka listautumisarvo tai myyntihinta oli yli miljardi Yhdysvaltain dollaria; tai
 - b) yritystä, jonka arvo on ollut yli miljardi Yhdysvaltain dollaria sen edellisellä yksityisellä pääomasijoitusierroksella, myös silloin, kun arvoa ei ole vahvistettu myyntitapahtumassa;
- 12) 'pienillä tai keskisuurilla yrityksillä' tai 'pk-yrityksillä' komission suosituksen 2003/361/EY (¹⁹) liitteessä olevassa 2 artikkelissa määriteltyjä mikroyrityksiä sekä pieniä ja keskisuuria yrityksiä.

3 artikla

Digitaalinen vuosikymmen 2030 -ohjelman yleiset päämäärät

1. Euroopan parlamentti, neuvosto, komissio ja jäsenvaltiot tekevät yhteistyötä seuraavien yleisten päämäärien tukemiseksi ja saavuttamiseksi unionin tasolla, jäljempänä 'yleiset päämäärät':
 - a) edistetään ihmiskeskeistä, perusoikeuksiin perustuvaa, osallistavaa, läpinäkyvää ja avointa digitaalista ympäristöä, jossa turvalliset ja yhteentoimivat digitaaliteknologiat ja -palvelut noudattavat ja vahvistavat unionin periaatteita, oikeuksia ja arvoja ja ovat kaikkien saavutettavissa kaikkialla unionissa;
 - b) vahvistetaan jäsenvaltioiden kollektiivista selviytymiskykyä ja kurotaan umpeen digitaalista kuilua, saavutetaan sukupuolten välinen ja maantieteellinen tasapaino edistämällä kaikkien ihmisten jatkuvia mahdollisuuksia kehittää perustason ja pitkälle vietyjä digitaalisia taitoja ja digitaalista osaamista, muun muassa ammatillisen koulutuksen sekä elinikäisen oppimisen avulla, ja myötävaikuttamalla erinomaisia tuloksia tuottavien digitaalisten valmiuksien kehittämiseen horisontaalisissa koulutusjärjestelmissä;
 - c) varmistetaan unionin digitaalinen itsenäisyys avoimella tavalla, erityisesti turvallisilla ja saavutettavilla digitaalisilla ja datainfrastruktuureilla, jotka pystyvät tehokkaasti tallentamaan, siirtämään ja käsittelemään suuria määriä muun teknologisen kehityksen mahdollistavaa dataa unionin teollisuuden ja talouden, erityisesti pk-yritysten, kilpailukykyyn ja kestävyyyden ja unionin arvoketjujen häiriönsietokykyyn tueksi sekä startup-ekosysteemin ja eurooppalaisten digitaalinnovointikeskittymien sujuvan toiminnan edistämiseksi;
 - d) edistetään digitaalisten valmiuksien kehittämistä ja käyttöä, jotta kavennetaan maantieteellistä digitaalista kuilua ja mahdollistetaan digitaaliteknologian ja datan hyödyntäminen avoimesti, esteettömästi ja oikeudenmukaisesti, jotta saavutetaan korkea digitalisaatio- ja innovointiaste unionin yrityksissä, erityisesti startup- ja pk-yrityksissä;

⁽¹⁹⁾ Komission suositus 2003/361/EY, annettu 6 päivänä toukokuuta 2003, mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten määritelmästä (EUVL L 124, 20.5.2003, s. 36).

- e) kehitetään yhteentoimivien digitaali-infrastruktuurien kokonaisvaltainen ja kestävä ekosysteemi, jossa suurteho-, reuna-, pilvi- ja kvanttilaskenta, tekoäly, datanhallinta ja verkkojen liitettävyyden toimivat yhdenmukaisesti, mikä edistää niiden käyttöönottoa yrityksissä unionissa ja minkä ansiosta voidaan luoda kasvu- ja työllisyysmahdollisuuksia tutkimuksen, kehittämisen ja innovoinnin avulla, ja varmistetaan, että unionilla on käytössä kilpailukykyinen, turvallinen ja kestävä datapilven infrastruktuuri, jota koskevat korkeat turvallisuus- ja tietoturvastandardit ja joka vastaa unionin tietosuojasääntöjä;
- f) edistetään unionin digitaalialan sääntely-ympäristöä, jolla tuetaan unionin yritysten, erityisesti pk-yritysten, kykyä kilpailla oikeudenmukaisesti maailmanlaajuisissa arvoketjuissa;
- g) varmistetaan, että verkko-osallistuminen demokraattiseen toimintaan on mahdollista kaikille ja että myös julkiset palvelut sekä terveys- ja hoitopalvelut ovat kaikkien, erityisesti muita heikommassa asemassa olevien ryhmien, myös vammaisten sekä maaseudulla ja syrjäisillä alueilla asuvien, käytettävissä luotettavassa ja turvallisessa verkko-ympäristössä ja että ne tarjoavat osallistavia, tehokkaita, yhteentoimivia ja yksilöllisiä palveluja ja välineitä sekä korkeatasoisen tietoturvan ja tietosuojan;
- h) varmistetaan, että digitaalisista infrastruktuureista ja teknologioista, niiden toimitusketjut mukaan luettuina, tulee kestävämpiä, häiriönsietokykyisempiä ja energia- ja resurssitehokkaampia, mikä minimoi niiden kielteiset ympäristö- ja sosiaaliset vaikutukset, ja edistetään kestävää ja ilmastoneutraalia kiertotaloutta ja yhteiskuntaa Euroopan vihreän kehityksen ohjelman mukaisesti, muun muassa edistämällä tutkimusta ja innovointia kyseistä tavoitetta silmällä pitäen ja kehittämällä menetelmiä digitaalisen ympäristön energia- ja resurssitehokkuuden mittaamiseen;
- i) helpotetaan käyttäjiin sovellettavia oikeudenmukaisia ja syrjimättömiä edellytyksiä digitaalisen muutoksen aikana kaikkialla unionissa vahvistamalla yksityisten ja julkisten investointien sekä unionin ja kansallisten varojen käytön synergioita ja kehittämällä ennakoitavia sääntelyä koskevia ja tukea tarjoavia toimintamalleja, joihin myös alue- ja paikallistaso osallistuu;
- j) varmistetaan, että kaikki digitalisaatiotavoitteiden saavuttamisen kannalta merkitykselliset politiikat ja ohjelmat otetaan koordinoitusti ja johdonmukaisesti huomioon, jotta voidaan edistää täysimääräisesti eurooppalaista vihreää ja digitaalista siirtymää välttämällä päällekkäisyyksiä ja minimoiden hallinnollisen taakan;
- k) parannetaan kyberhyökkäysten sietokykyä, edistetään riskitietoisuuden ja kyberturvallisuusprosesseja koskevan tietämyksen lisäämistä ja lisätään julkisten ja yksityisten organisaatioiden toimia vähintään perustason kyberturvallisuuden saavuttamiseksi.

2. Tehdessään yhteistyötä tässä artiklassa asetettujen yleisten päämäärien saavuttamiseksi jäsenvaltiot ja komissio ottavat huomioon digitaalisen vuosikymmenen digitaalisia oikeuksia ja periaatteita koskevassa eurooppalaisessa julistuksessa esitetyt digitaaliset periaatteet ja oikeudet.

4 artikla

Digitalisaatiotavoitteet

1. Euroopan parlamentti, neuvosto, komissio ja jäsenvaltiot tekevät yhteistyötä seuraavien digitalisaatiotavoitteiden saavuttamiseksi unionissa vuoteen 2030 mennessä, jäljempänä 'digitalisaatiotavoitteet':

- 1) digitaalinen väestö ja pitkälle koulutetut digitaalialan ammattilaiset, tavoitteena sukupuolten välinen tasapuolinen edustus, jossa:
 - a) vähintään 80 prosentilla 16–74-vuotiaista on vähintään perustason digitaaliset taidot;
 - b) unionissa työskentelee vähintään 20 miljoonaa tieto- ja viestintätekniikan asiantuntijaa, ja naisten pääsyä tälle alalle edistetään ja tieto- ja viestintätekniikan tutkinnon suorittaneiden määrää lisätään;
- 2) suojatut, häiriönsietokykyiset, suorituskykyiset ja kestävät digitaaliset infrastruktuurit, joissa:
 - a) kaikilla tietyssä sijaintipaikassa olevilla loppukäyttäjillä on mahdollisuus gigabittiyhteyden verkon liityntäpisteeseen saakka, ja kaikki seuraavan sukupolven langattomat nopeat verkot, joiden suorituskyky on vähintään 5G-verkon tasoinen, kattavat kaikki asutut alueet teknologianeutraaliuden periaatteen mukaisesti;

- b) huipputasen puolijohteiden tuotanto unionissa ympäristökestävyyttä koskevan unionin oikeuden mukaisesti muodostaa vähintään 20 prosenttia koko maailman tuotannon arvosta;
 - c) unionissa on käytössä vähintään 10 000 ilmastoneutraalia erittäin tietoturvallista verkon reunasolmua siten, että yrityksille taataan sijainnista riippumatta viiveeltään lyhyiden (eli muutama millisekunti) datapalvelujen saanti;
 - d) unionilla on vuoteen 2025 mennessä ensimmäinen oma kvanttietokone, jolla luodaan edellytykset sille, että unioni on kvanttikapasiteetiltaan etujoukoissa vuoteen 2030 mennessä;
- 3) yritysten digitalisaatio, jossa:
- a) vähintään 75 prosenttia unionin yrityksistä käyttää liiketoimintansa mukaisesti yhtä tai useampaa seuraavista:
 - i) pilvipalveluja;
 - ii) massadataa;
 - iii) tekoälyä;
 - b) digitaalitekniikan käyttöaste on vähintään perustasoa yli 90 prosentissa unionin pk-yrityksistä;
 - c) unioni helpottaa innovatiivisten scaleup-yritysten kasvua ja parantaa niiden rahoitusmahdollisuuksia, mikä vähintään kaksinkertaistaa yksisarvisten määrän;
- 4) julkisten palvelujen digitalisointi, jossa:
- a) tärkeimmät julkiset palvelut ovat 100 prosenttisesti käytettävissä verkossa, ja kansalaisten ja yritysten on unionissa tarvittaessa mahdollista asioida viranomaisten kanssa verkossa;
 - b) 100 prosentilla unionin kansalaisista on pääsy sähköisiin terveystietoihinsa;
 - c) 100 prosentilla unionin kansalaisista on mahdollisuus saada käyttöönsä turvallinen sähköisen tunnistamisen menetelmä, joka tunnustetaan kaikkialla unionissa ja jonka avulla he voivat täysin hallita henkilöllisyyteen liittyviä tapahtumia ja jaettuja henkilötietoja.

2. Komissio tarkastelee digitalisaatiotavoitteita ja asiaankuuluvia määritelmiä uudelleen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026 ottaen huomioon erityisesti jäsenvaltioiden 5 artiklan 2 kohdan sekä 7, 8 ja 9 artiklan mukaisesti toimittamat tiedot. Komissio esittää Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen uudelleentarkastelun tuloksista ja antaa lainsäädäntöehdotuksen esitettyjen digitalisaatiotavoitteiden muuttamiseksi, jos se katsoo, että se on teknisen, taloudellisen tai yhteiskunnallisen kehityksen huomioimiseksi tarpeen onnistuneen digitaalisen muutoksen saavuttamiseksi unionissa.

5 artikla

Edistymisen seuranta

1. Komissio seuraa unionin edistymistä kohti yleisiä päämääriä ja digitalisaatiotavoitteita. Tätä varten komissio tukeutuu DESI-indeksiin ja vahvistaa täytäntöönpanosäädöksellä kunkin digitalisaatiotavoitteen keskeiset suorituskykyindikaattorit. Kyseinen täytäntöönpanosäädös hyväksytään 23 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.
2. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle oikea-aikaisesti tarvittavat tilastot ja tiedot, joita tarvitaan digitaalisen muutoksen ja digitalisaatiotavoitteiden saavuttamisasteen tuloksellista seuranta varten. Kyseiset tiedot on mahdollisuuksien mukaan eriteltävä sukupuolen ja alueen mukaan unionin oikeuden ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Jos jäsenvaltioiden asiaa koskevia tilastoja ei ole saatavilla, komissio voi jäsenvaltioita kuullen käyttää vaihtoehtoista tiedonkeruumenetelmää, kuten tutkimuksia tai tietojen suoraa keräämistä jäsenvaltioista, myös aluetason dokumentoinnin asianmukaisuuden varmistamiseksi. Kyseisen vaihtoehtoisen tiedonkeruumenetelmän käyttö ei vaikuta komission päätöksessä 2012/504/EU⁽²⁰⁾ säädettyihin komission (Eurostatin) tehtäviin.

⁽²⁰⁾ Komission päätös 2012/504/EU, annettu 17 päivänä syyskuuta 2012, Eurostatista (EUVL L 251, 18.9.2012, s. 49).

3. Komissio vahvistaa tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa kullekin digitalisaatiotavoitteelle unionin tason ennustetut kehityspolut. Kyseisiä ennustettuja kehityspolkuja käytetään 1 kohdassa tarkoitetun komission seurannan ja jäsenvaltioiden digitaalista vuosikymmentä koskevien kansallisten strategisten etenemissuunnitelmien, jäljempänä 'kansalliset etenemissuunnitelmat', perustana. Tarvittaessa komissio päivittää tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa yhtä tai useampaa kyseisistä ennustetuista kehityspoluista teknisen, taloudellisen tai yhteiskunnallisen kehityksen perusteella. Komissio raportoi Euroopan parlamentille ja neuvostolle unionin tason ennustetuista kehityspoluista ja niiden päivityksistä oikea-aikaisesti.

6 artikla

Kertomus digitaalisen vuosikymmenen edistymisestä

1. Komissio antaa ja esittelee vuosittain Euroopan parlamentille ja neuvostolle digitaalisen vuosikymmenen tilaa koskevan kattavan kertomuksen, jäljempänä 'digitaalista vuosikymmentä koskeva kertomus'. Digitaalista vuosikymmentä koskevassa kertomuksessa käsitellään unionin digitaalisen muutoksen edistymistä ja DESI-indeksiä.

Komissio antaa ensimmäisen digitaalista vuosikymmentä koskevan kertomuksensa viimeistään 9 päivänä tammikuuta 2024.

2. Komissio esittää digitaalista vuosikymmentä koskevassa kertomuksessa arvion unionin digitaalisen muutoksen edistymisestä kohti digitalisaatiotavoitteita sekä siitä, missä määrin yleisiä päämääriä on noudatettu. Saavutetun edistymisen arvioinnin on perustuttava erityisesti DESI-indeksin analyysiin ja keskeisiin suorituskykyindikaattoreihin verrattuna unionin tason ennustettuihin kehityspolkuihin ja kansallisiin ennustettuihin kehityspolkuihin ottaen huomioon tapauksen ja mahdollisuuksien mukaan alueellisen ulottuvuuden analyysin. Saavutetun edistymisen arvioinnin on soveltuvin osin perustuttava myös monikansallisten hankkeiden perustamiseen ja edistymiseen.

3. Komissio yksilöi digitaalista vuosikymmentä koskevassa kertomuksessa merkittäviä puutteita ja vajeita ja suosittelee politiikkoja, toimenpiteitä tai toimia, joita jäsenvaltioiden on toteutettava aloilla, joilla edistyminen on ollut riittämätöntä yleisten päämäärien ja digitalisaatiotavoitteiden saavuttamiseksi. Kyseiset suositellut politiikat, toimenpiteet tai toimet voivat liittyä erityisesti seuraaviin:

- a) jäsenvaltioiden ehdottamien panostusten ja aloitteiden tavoitetaso yleisten päämäärien ja digitalisaatiotavoitteiden saavuttamiseksi;
- b) jäsenvaltiotason, mukaan lukien tarvittaessa alueelliseen ulottuvuuteen liittyvä, politiikat, toimenpiteet ja toimet sekä muut politiikat ja toimenpiteet, joilla voi olla rajojen yli ulottuvaa merkitystä;
- c) mahdolliset lisäpolitiikat, -toimenpiteet tai -toimet, joita saatetaan tarvita kansallisten etenemissuunnitelmien mukauttamiseksi;
- d) nykyisten ja suunniteltujen politiikkojen, toimenpiteiden ja toimien välinen vuorovaikutus ja johdonmukaisuus.

4. Digitaalista vuosikymmentä koskevassa kertomuksessa on otettava huomioon 8 artiklan 4 kohdassa tarkoitetut yhteiset sitoumukset ja niiden täytäntöönpano.

5. Digitaalista vuosikymmentä koskevassa kertomuksessa on annettava tietoja tämän artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen suositeltujen politiikkojen, toimenpiteiden tai toimien edistymisestä sekä 8 artiklan 7 kohdan nojalla yhteisesti hyväksytyistä päätelmistä ja niiden täytäntöönpanosta.

6. Digitaalista vuosikymmentä koskevassa kertomuksessa on arvioitava, tarvitaanko lisäpolitiikkoja, -toimenpiteitä tai -toimia unionin tasolla.

7 artikla

Digitaalista vuosikymmentä koskevat kansalliset strategiset etenemissuunnitelmat

1. Kunkin jäsenvaltion on viimeistään 9 päivänä lokakuuta 2023 toimitettava komissiolle kansallinen etenemissuunnitelmansa. Kansallisten etenemissuunnitelmien on oltava johdonmukaisia yleisten päämäärien ja digitalisaatiotavoitteiden kanssa ja myötävaikutettava niiden saavuttamiseen unionin tasolla. Jäsenvaltioiden on otettava huomioon asiaan liittyvät alakohdaiset aloitteet ja parannettava johdonmukaisuutta niiden kanssa.

2. Kuhunkin kansalliseen etenemissuunnitelmaan on sisällyttävä seuraavat:
 - a) tärkeimmät suunnitellut, hyväksytyt ja toteutetut politiikat, toimenpiteet ja toimet, joilla edistetään yleisiä päämääriä ja digitalisaatiotavoitteita;
 - b) kansalliset ennustetut kehityspolut, jotka edistävät kansallisella tasolla mitattavissa olevien asiaankuuluvien digitalisaatiotavoitteiden saavuttamista, kun taas alueellinen ulottuvuus otetaan mahdollisuuksien mukaan huomioon kansallisissa etenemissuunnitelmissa;
 - c) a alakohdassa tarkoitettujen, suunniteltujen, hyväksytyjen ja toteutettujen politiikkojen, toimenpiteiden ja toimien toteutusajankäytäntö ja odotettavissa oleva vaikutus yleisten päämäärien ja digitalisaatiotavoitteiden saavuttamiseen.
3. Edellä 2 kohdassa tarkoitettujen politiikkojen, toimenpiteiden ja toimien on ilmaistava yksi tai useampi seuraavista:
 - a) asiaankuuluva välittömästi sovellettava unionin oikeus tai kansallinen lainsäädäntö;
 - b) yksi tai useampi kyseisten politiikkojen, toimenpiteiden tai toimien hyväksymisestä tehty sitoumus;
 - c) myönnetty julkiset varat;
 - d) osoitetut henkilöresurssit;
 - e) niiden muodostamat kriittiset mahdollistavat tekijät, jotka liittyvät yleisten päämäärien ja digitalisaatiotavoitteiden saavuttamiseen.
4. Kansallisissa etenemissuunnitelmissaan jäsenvaltioiden on esitettävä arvio investoinneista ja resursseista, joita tarvitaan yleisten päämäärien ja digitalisaatiotavoitteiden saavuttamisen edistämiseksi, sekä yleinen kuvaus kyseisten investointien joko yksityisistä tai julkisista lähteistä, mukaan lukien tapauksen mukaan unionin ohjelmien ja välineiden suunniteltu käyttö. Kansallisiin etenemissuunnitelmiin voi sisältyä ehdotuksia monikansallisiksi hankkeiksi.
5. Jäsenvaltiot voivat laatia alueellisia etenemissuunnitelmia. Jäsenvaltioiden on pyrittävä yhdenmukaistamaan tällaiset alueelliset etenemissuunnitelmat kansallisten etenemissuunnitelmien kanssa ja ne voivat sisällyttää alueelliset etenemissuunnitelmat niihin sen varmistamiseksi, että yleisiin päämääriin ja digitalisaatiotavoitteisiin pyritään koko niiden alueella.
6. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden kansallisissa etenemissuunnitelmissa otetaan huomioon eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä annetut viimeisimmät maakohtaiset suositukset. Kansallisiin etenemissuunnitelmiin tehtävissä mukautuksissa on otettava mahdollisimman tarkasti huomioon 6 artiklan 3 kohdan mukaiset suositellut politiikat, toimenpiteet ja toimet.
7. Komissio antaa jäsenvaltioille ohjeistusta ja tukea niiden laatiessa kansallisia etenemissuunnitelmiaan, mahdollisuuksien mukaan myös siltä osin, miten kansallisella tasolla voidaan laatia ottaen huomioon mahdollisuuksien mukaan alueellinen ulottuvuus asianmukaiset kansalliset ennustetut kehityspolut, joilla voidaan tuloksekkaasti myötävaikuttaa unionin tason ennakoitujen kehityspolkujen saavuttamiseen.

8 artikla

Komission ja jäsenvaltioiden väliset yhteistyömekanismit

1. Komissio ja jäsenvaltiot tekevät tiivistä yhteistyötä määrittääkseen keinoja puutteiden korjaamiseksi aloilla, joiden osalta komissio ja jäsenvaltiot pitävät edistymistä riittämättömänä yhden tai useamman digitalisaatiotavoitteen saavuttamiseksi tai joilla on havaittu merkittäviä puutteita ja vajeita digitaalista vuosikymmentä koskevan kertomuksen tulosten perusteella. Kyseisessä analyysissä on otettava huomioon erityisesti jäsenvaltioiden erilaiset valmiudet myötävaikuttaa joidenkin digitalisaatiotavoitteiden saavuttamiseen ja riski siitä, että viiveet tiettyjen kyseisten tavoitteiden saavuttamisessa voivat vaikuttaa haitallisesti muiden digitalisaatiotavoitteiden saavuttamiseen.
2. Komissio ja jäsenvaltiot pyrkivät keskustelemaan kahden kuukauden kuluessa digitaalista vuosikymmentä koskevan kertomuksen julkaisemisesta jäsenvaltion alustavista huomioista, jotka koskevat erityisesti politiikkoja, toimenpiteitä ja toimia, joita komissio on suositellut kertomuksessaan.

3. Asianomaisten jäsenvaltioiden on viiden kuukauden kuluessa digitaalista vuosikymmentä koskevan toisen kertomuksen julkaisemisesta ja joka toinen vuosi sen jälkeen toimitettava komissiolle kansallisiin etenemissuunnitelmiinsa tekemänsä mukautukset, jotka koostuvat niiden kaavailemista politiikoista, toimenpiteistä ja toimista, mukaan lukien tarvittaessa monikansallisia hankkeita koskevat ehdotukset, edistymisen tukemiseksi yleisten päämäärien saavuttamiseksi ja digitalisaatiotavoitteiden kattamilla aloilla. Jos jäsenvaltio katsoo, että toimia ei tarvita ja että sen kansallinen etenemissuunnitelma ei edellytä päivittämistä, sen on perusteltava asia komissiolle.

4. Komissio ja jäsenvaltiot tai vähintään kaksi jäsenvaltiota voivat tehdä tämän artiklan mukaisen yhteistyön missä tahansa vaiheessa yhteissitoumuksia, kuulla muita jäsenvaltioita politiikoista, toimenpiteistä tai toimista tai perustaa monikansallisia hankkeita. Tällaisia yhteissitoumuksia voivat tehdä komissio ja yksi tai useampi jäsenvaltio tai vähintään kaksi jäsenvaltiota. Tällaisiin monikansallisiin hankkeisiin on osallistuttava vähintään kolme jäsenvaltiota 10 artiklan mukaisesti. Jäsenvaltiot voivat myös pyytää käynnistämään vertaisarviointiprosessin, joka koskee niiden politiikkojen, toimenpiteiden tai toimien tiettyjä näkökohtia ja erityisesti kyseisten politiikkojen, toimenpiteiden tai toimien soveltuvuutta edistämään tietyn digitalisaatiotavoitteen saavuttamiseen, sekä tässä päätöksessä vahvistettujen velvoitteiden noudattamista ja tehtävien täytäntöönpanoa varten. Vertaisarviointiprosessin tulokset voidaan asianomaisten jäsenvaltion suostumuksella sisällyttää seuraavaan digitaalista vuosikymmentä koskevaan kertomukseen.

5. Komissio tiedottaa jäsenvaltioille suositelluista politiikoista, toimenpiteistä ja toimista, jotka se aikoo sisällyttää digitaalista vuosikymmentä kertomukseen, ennen kertomuksen julkaisemista.

6. Komissio ja jäsenvaltiot tekevät tiivistä yhteistyötä tässä päätöksessä vahvistettujen velvoitteiden ja tehtävien täyttämiseksi. Tätä varten kukin jäsenvaltio voi aloittaa vuoropuhelun joko komission tai komission ja muiden jäsenvaltioiden kanssa mistä tahansa yleisten päämäärien ja digitalisaatiotavoitteiden saavuttamisen kannalta merkityksellisestä aiheesta. Komissio vastaa kaikesta asianmukaisesta teknisestä avusta, palveluista ja asiantuntija-avusta sekä järjestää jäsenvaltioiden tietojen ja parhaiden käytäntöjen vaihdon ja edistää koordinaatioita.

7. Jos kansallisista ennustetuista kehityspoluista poiketaan merkittävästi tai jatkuvasti, komissio tai asianomainen jäsenvaltio voi aloittaa keskinäisen jäsenvaltioiden vuoropuhelun.

Jäsenvaltioiden vuoropuhelun on perustuttava erityiseen analyysiin siitä, miten tällainen poikkeama voisi vaikuttaa yleisten päämäärien ja digitalisaatiotavoitteiden yhteiseen saavuttamiseen, kun otetaan huomioon digitaalista vuosikymmentä koskevassa kertomuksessa esitetyt todisteet ja tiedot. Jäsenvaltioiden vuoropuhelun tavoitteena on antaa ohjeistusta ja tukea asianomaiselle jäsenvaltiolle sen kansallisen etenemissuunnitelman vaatimien asianmukaisten mukautusten tai muiden tarvittavien toimenpiteiden tunnistamisessa. Jäsenvaltioiden vuoropuhelun tuloksena laaditaan yhteisesti hyväksytyt päätelmät, jotka otetaan huomioon asianomaisten jäsenvaltioiden toteuttamissa jatkotoimissa. Komissio tiedottaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle jäsenvaltioiden vuoropuhelun prosessista asianmukaisesti ja esittää niille yhteisesti hyväksytyt päätelmät.

9 artikla

Sidosryhmien kuuleminen

1. Komissio kuulee oikea-aikaisesti ja läpinäkyvästi sekä säännöllisesti yksityisen ja julkisen sektorin sidosryhmiä, mukaan lukien pk-yritysten edustajat, työmarkkinaosapuolet ja kansalaisyhteiskunta, tietojen keräämiseksi ja suositeltujen politiikkojen, toimenpiteiden ja toimien kehittämiseksi tämän päätöksen täytäntöönpanoa varten. Komissio julkaisee tämän artiklan mukaisesti toteutettujen kuulemisten tulokset.

2. Jäsenvaltioiden on oikea-aikaisesti ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti kuultava yksityisen ja julkisen sektorin sidosryhmiä, mukaan lukien pk-yritysten edustajat, työmarkkinaosapuolet ja kansalaisyhteiskunta, sekä alueellisia ja paikallisia edustajia, hyväksyessään kansallisia etenemissuunnitelmiaan ja niiden mukautuksia.

*10 artikla***Monikansalliset hankkeet**

1. Monikansallisten hankkeilla on helpotettava yleisten päämäärien ja digitalisaatiotavoitteiden saavuttamista.
2. Monikansallisten hankkeiden on pyrittävä yhden tai useamman seuraavan erityistavoitteen saavuttamiseen:
 - a) parannetaan yhteistyötä unionin ja jäsenvaltioiden välillä ja jäsenvaltioiden kesken yleisten päämäärien saavuttamiseksi;
 - b) vahvistetaan unionin teknologista huippuosaamista, johtajuutta, innovointia ja teollisuuden kilpailukykyä kriittisissä teknologioissa, täydentävissä teknologiayhdistelmissä ja digitaalisissa tuotteissa, infrastruktuurissa ja palveluissa, jotka ovat olennaisen tärkeitä talouden elpymisen ja kasvun sekä yksityishenkilöiden turvallisuuden kannalta;
 - c) puututaan unionin strategiaan haavoittuvuuksiin ja riippuvuuksiin digitaalisissa toimitusketjuissa, jotta parannettaisiin niiden häiriönsietokykyä;
 - d) lisätään turvallisten digitaalisten ratkaisujen saatavuutta ja edistetään niiden parasta mahdollista käyttöä yleistä etua koskevilla aloilla ja yksityisellä sektorilla teknologianeutraaliuden periaatteita noudattaen;
 - e) edistetään talouden ja yhteiskunnan osallistavaa ja kestävä digitaalista muutosta, joka hyödyttää kaikkia kansalaisia ja yrityksiä, erityisesti pk-yrityksiä, kaikkialla unionissa;
 - f) edistetään kansalaisten digitaalisia taitoja koulutuksen ja elinikäisen oppimisen avulla keskittyen sukupuolten tasapuoliseen osallistumiseen koulutukseen ja tasapuolisiin uramahdollisuuksiin.

Liitteessä esitetään ohjeellinen luettelo mahdollisista toiminta-aloista, joilla kyseisiin erityisiin tavoitteisiin liittyviä monikansallisia hankkeita voitaisiin perustaa.

3. Monikansalliseen hankkeeseen on osallistuttava vähintään kolme jäsenvaltiota.
4. Monikansalliseen hankkeeseen osallistuva jäsenvaltio voi tarvittaessa siirtää oman osansa kyseisen hankkeen toteutuksesta jollekin alueelle kansallisen etenemissuunnitelmansa mukaisesti.
5. Komissio voi 6 artiklan 3 kohdan ja 8 artiklan 4 kohdan nojalla suositella, että jäsenvaltiot ehdottavat monikansallista hanketta tai osallistuvat tämän artiklan 1, 2 ja 3 kohdan vaatimukset täyttävään monikansalliseen hankkeeseen, ottaen huomioon edistymisen asiaankuuluvien kansallisten etenemissuunnitelmien toteuttamisessa. Komissio ja jäsenvaltiot voivat myös päättää perustaa monikansallisen hankkeen tai liittyä sellaiseen yhteisittöumuksen kautta.

*11 artikla***Monikansallisten hankkeiden valinta ja toteuttaminen**

1. Ottaen huomioon ehdotukset monikansallisiksi hankkeiksi kansallisissa etenemissuunnitelmissa ja yhteisittöumuksissa komissio tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa laatii ja julkaisee digitaalista vuosikymmentä koskevan kertomuksen liitteenä strategiset periaatteet ja painopisteet monikansallisten hankkeiden toteuttamiselle sekä katsauksen niiden monikansallisten hankkeiden edistymiseen, jotka on digitaalista vuosikymmentä koskevan kertomuksen julkaisua-jankohtana jo valittu toteutettaviksi.
2. Kaikkia unionin ohjelmia ja investointijärjestelyjä voidaan, jos niiden perustamissäädökset sen sallivat, hyödyntää monikansallisessa hankkeessa.
3. Kolmas maa voi osallistua monikansalliseen hankkeeseen, jos kyseinen maa on assosioitunut suoraan hallinnoituun unionin ohjelmaan, jolla tuetaan unionin digitaalista muutosta, ja jos osallistuminen on tarpeen unionin ja jäsenvaltioiden yleisten päämäärien ja digitalisaatiotavoitteiden saavuttamisen helpottamiseksi. Tällainen assosioitunut kolmas maa noudattaa, myös rahoitusosuuksissaan, monikansallista hanketta edistävien unionin ohjelmien ja investointijärjestelyjen sääntöjä.

4. Monikansallisiin hankkeisiin voi tarpeen mukaan osallistua muita julkisia tai yksityisiä tahoja. Täydentävillä yksityisillä rahoitusosuuksilla on edistettävä 10 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetyn tarkoituksen ja tavoitteiden saavuttamista ja tarvittaessa tuettava tulosten avointa saatavuutta ja niiden uudelleenkäyttöä unionissa kansalaisten ja yritysten edun mukaisesti.
5. Monikansallisia hankkeita voidaan toteuttaa minkä tahansa seuraavien mekanismien kautta:
- yhteisyritykset;
 - eurooppalaiset tutkimusinfrastruktuurikonsortiot;
 - unionin virastot;
 - itsenäisesti asianomaisten jäsenvaltioiden toimesta;
 - Euroopan yhteistä etua koskevien tärkeiden hankkeiden toteuttamisen edistäminen Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan b alakohdan mukaisesti;
 - 13–21 artiklan mukaiset eurooppalaiset digitaali-infrastruktuurikonsortiot;
 - muut asianmukaiset toteutusmekanismit.

12 artikla

Monikansallisten hankkeiden edistäjänä toimiminen

- Komissio koordinoi osallistuvien jäsenvaltioiden pyynnöstä tai omasta aloitteestaan ja yhteisymmärryksessä osallistuvien jäsenvaltioiden kanssa monikansallisen hankkeen toteuttamista 2 ja 5 kohdan mukaisesti toimien monikansallisten hankkeiden edistäjänä.
- Koordinoinnin ensimmäisessä vaiheessa komissio julkaisee kaikille jäsenvaltioille osoitetun kiinnostuksenilmaisupyynnön. Kiinnostuksenilmaisupyynnöllä on pyrittävä selvittämään, mitkä jäsenvaltiot aikovat osallistua monikansalliseen hankkeeseen ja mitä taloudellista tai muuta tukea ne aikovat antaa.
- Jos vähintään kolme jäsenvaltiota ilmaisee kiinnostuksensa osallistua monikansalliseen hankkeeseen ja esittää taloudellisia tai muita sitoumuksia kyseiseen hankkeeseen, komissio antaa koordinoinnin toisessa vaiheessa kaikkia jäsenvaltioita kuultuaan ohjeistusta asianmukaisen toteutusmekanismin valinnasta, rahoituslähteistä ja niiden yhdistämisestä hankkeessa sekä muista kyseisen hankkeen toteuttamiseen liittyvistä strategisista näkökohdista.
- Komissio voi antaa jäsenvaltioille ohjeistusta 14 artiklan mukaisten eurooppalaisten digitaali-infrastruktuurikonsortioiden, jäljempänä 'EDICit', perustamisesta.
- Komissio tukee monikansallisten hankkeiden toteuttamista tarjoamalla tarvittaessa 8 artiklan 6 kohdassa tarkoitettuja palveluja ja resursseja.

13 artikla

EDICien tavoite ja asema

- Jäsenvaltiot voivat toteuttaa monikansallisen hankkeen EDICin avulla.
- Kun on kyse EDICin jäsenen tiettyjen oikeuksien harjoittamisesta ja tiettyjen velvoitteiden suorittamisesta, jäsenenä olevaa jäsenvaltiota voi edustaa yksi tai useampi julkinen taho, mukaan lukien alueet tai yksityinen taho, joka suorittaa julkisen palvelun tehtävää.
- EDICit ovat oikeushenkilöitä siitä päivästä lähtien, jona 14 artiklan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitettu asiaankuuluva komission päätös tulee voimaan.

4. EDICeillä on kussakin jäsenvaltiossa laajin kyseisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan oikeushenkilöllä oleva oikeuskelpoisuus. Ne voivat erityisesti hankkia, omistaa ja luovuttaa irtainta, kiinteää ja henkistä omaisuutta, tehdä sopimuksia ja olla osapuolena oikeudenkäynneissä.

5. EDICeillä on oltava sääntömääräinen kotipaikka, jonka on sijaittava sellaisen jäsenvaltion alueella, joka on 15 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu taloudellista tai muuta tukea antava jäsen.

14 artikla

EDICin perustaminen

1. Jäsenvaltioiden, jotka hakevat EDICin perustamista, on toimitettava kirjallinen hakemus komissiolle. Hakemuksessa on oltava seuraavat tiedot:

- a) komissiolle osoitettu pyyntö perustaa EDIC;
- b) ehdotus EDICin perussäännöksi;
- c) tekninen kuvaus monikansallisen hankkeesta, joka EDICin on määrä toteuttaa;
- d) isäntjäsenvaltion ilmoitus siitä, tunnustaako se EDICin sen perustamispäivästä alkaen direktiivin 2006/112/EY 143 artiklan 1 kohdan g alakohdassa ja 151 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetuksi kansainväliseksi järjestöksi ja direktiivin 2008/118/EY 12 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetuksi kansainväliseksi järjestöksi.

Ensimmäisen alakohdan d alakohdassa tarkoitetuissa säännöksissä säädettyjen poikkeusten rajoitukset ja edellytykset vahvistetaan EDICin jäsenten välisessä sopimuksessa.

2. Komissio arvioi hakemuksen tämän artiklan 1 kohdassa säädettyjen edellytysten perusteella. Se ottaa huomioon yleiset päämäärät ja 10 artiklan 1 ja 2 kohdan mukaisesti monikansallisten hankkeiden tarkoitukset ja tavoitteet sekä käytännön näkökohdat, jotka liittyvät EDICin toteutettaman monikansallisen hankkeen toteuttamiseen.

3. Komissio hyväksyy tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitetun arvioinnin tulokset huomioon ottaen täytäntöönpanosäädöksellä jommankumman seuraavista:

- a) päätös EDICin perustamisesta sen jälkeen, kun se on todennut, että 13–21 artiklassa säädetyt vaatimukset täyttyvät; tai
- b) päätös hakemuksen hylkäämisestä, jos se katsoo, että 13–21 artiklassa säädetyt vaatimukset eivät täyty, myös tämän artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitetun ilmoituksen puuttuessa.

Jos hakemus hylätään tämän kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdan nojalla, jäsenvaltiot voivat muodostaa konsortion sopimuksella. Tällaista konsortiota ei pidetä EDICinä eikä se voi hyötyä 13–21 artiklassa säädetyistä toteutusra-kenteesta.

Kyseiset täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 23 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

4. Edellä 3 kohdan a tai b alakohdassa tarkoitettu päätös on annettava tiedoksi hakijajäsenvaltiolle. Jos hakemus hylätään, päätös on selitettävä selkeästi ja täsmällisesti.

5. Komissio liittää 17 artiklan 1 kohdan c, d, e ja i alakohdassa tarkoitetut EDICin perussäännön olennaiset osat EDICin perustamista koskevaan päätökseen.

Päätökset EDICin perustamisesta julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*. Komissio laatii EDICeistä julkisesti saatavilla olevan luettelon ja päivittää sitä oikea-aikaisesti ja säännöllisesti.

*15 artikla***EDICin jäsenyys**

1. EDICin jäsenenä on oltava vähintään kolme jäsenvaltiota.

Ainoastaan ne jäsenvaltiot, jotka antavat taloudellista tai muuta tukea, ovat kelvollisia olemaan EDICin jäseniä. Tällaisilla jäsenvaltioilla on äänioikeus.

2. EDICin perustamispäätöksen hyväksymisen jälkeen muut jäsenvaltiot voivat tulla jäseniksi milloin tahansa EDICin perussäännössä täsmennetyin oikeudenmukaisin ja kohtuullisin ehdoin.

3. Jäsenvaltiot, jotka eivät anna taloudellista tai muuta tukea, voivat liittyä EDICiin tarkkailijoina ilmoittamalla asiasta EDICille. Tällaisilla jäsenvaltioilla ei ole äänioikeutta.

4. EDICin jäsenyys voi olla avoin muille tahoille kuin jäsenvaltioille, mukaan lukien 11 artiklan 3 kohdassa tarkoitettut kolmannet maat, Euroopan edun kannalta merkitykselliset kansainväliset järjestöt sekä julkiset tai yksityiset tahot, EDICin perussäännössä täsmennetyllä tavalla. Jos muut tahot kuin jäsenvaltiot ovat EDICin jäseniä, jäsenvaltioilla on yhdessä oltava jäsenten kokouksessa enemmistö äänioikeuksista riippumatta muiden tahojen kuin jäsenvaltioiden panostusten määrästä.

*16 artikla***EDICin hallinto**

1. EDICillä on oltava vähintään seuraavat kaksi elintä:

- a) jäsenvaltioista, muista 15 artiklan 4 kohdassa tarkoitetuista tahoista ja komissiosta koostuva jäsenten kokous, jolla on täysi päätäntävalta, mukaan lukien talousarvion hyväksyminen;
- b) johtaja, jonka jäsenten kokous nimittää EDICin toimeenpanevaksi elimeksi ja oikeudelliseksi edustajaksi.

2. Komissio osallistuu jäsenten kokouksen keskusteluihin ilman äänioikeutta. Jos monikansallista hanketta rahoitetaan keskitetysti hallinnoidulla unionin ohjelmalla, komissiolla on kuitenkin veto-oikeus kokouksen päätöksiin ainoastaan toimissa, jotka rahoitetaan keskitetysti hallinnoiduilla unionin ohjelmilla.

Kokouksen päätökset on asetettava julkisesti saataville 15 päivän kuluessa niiden hyväksymisestä.

3. EDICin perussäännössä on oltava hallintoa koskevat erityismääräykset 1 ja 2 kohdan mukaisesti.

*17 artikla***EDICin perussääntö**

1. EDICin perussäännön on sisällettävä vähintään seuraavat:

- a) luettelo jäsenistä ja tarkkailijoista sekä menettely jäsenyyden ja edustuksen muuttamiseksi, jossa määrätään muiden kuin osallistuvien jäsenvaltioiden oikeudesta liittyä EDICiin;
- b) yksityiskohtainen kuvaus monikansallisesta hankkeesta, tarvittaessa jäsenten tehtävistä sekä alustavasta aikataulusta;
- c) EDICin sääntömääräinen kotipaikka ja nimi;
- d) EDICin toimiaika ja 20 artiklan mukainen purkamismenettely;
- e) EDICin vastuujärjestelmä 18 artiklan mukaisesti;
- f) jäsenten oikeudet ja velvollisuudet, mukaan lukien velvollisuus suorittaa maksuosuuksia talousarvioon;

- g) jäsenten äänioikeudet;
- h) infrastruktuurin, henkisen omaisuuden, voittojen ja muiden omaisuuserien omistusta koskevat säännöt soveltuvin osin;
- i) tiedot 14 artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitettusta isäntjäsenvaltion ilmoituksesta.
2. Tämän artiklan 1 kohdan c, d, e ja i alakohdassa tarkoitettujen EDICin perussäännön olennaisten osien muutoksiin sovelletaan 14 artiklassa tarkoitettua menettelyä.
3. EDIC toimittaa EDICin perussäännön muiden kuin 2 kohdassa tarkoitettujen osien muutokset komissiolle kymmenen päivän kuluessa niiden hyväksymisestä.
4. Komissio voi vastustaa muutoksia 60 päivän kuluessa siitä, kun ne on toimitettu 3 kohdan mukaisesti. Komissio esittää syyt tällaiselle vastustamiselle ja perustelee miksi muutokset eivät täytä tämän päätöksen vaatimuksia.
5. Muutokset eivät tule voimaan ennen kuin 4 kohdassa tarkoitettu määräaika on umpeutunut tai komissio on luopunut kyseisestä määräajasta tai komission vastustus on peruttu.
6. Muutosta koskevan hakemuksen on sisällettävä seuraavat:
- a) ehdotetun tai hyväksytyin muutoksen teksti, mukaan lukien muutoksen voimaantulopäivä;
- b) päivitetty konsolidoitu versio EDICin perussäännöstä.

18 artikla

EDICin vastuut

1. EDIC vastaa veloistaan.
2. Jäsenten taloudellinen vastuu EDICin veloista rajoittuu niiden EDICille suorittamiin osuuksiin. Jäsenet voivat määrätä perussäännössä, että ne ottavat osuutensa ylittävän kiinteän vastuun tai rajoittamattoman vastuun.
3. Unioni ei vastaa EDICin veloista.

19 artikla

Sovellettava lainsäädäntö ja toimivaltainen tuomioistuin

1. EDICin perustamiseen ja sisäiseen toimintaan sovelletaan
- a) unionin oikeutta ja erityisesti tätä päätöstä;
- b) sen jäsenvaltion lainsäädäntöä, jossa EDICin sääntömääräinen kotipaikka on, sellaisten asioiden osalta, joita ei säännellä tai säännellään vain osittain unionin oikeudessa, erityisesti tässä päätöksessä;
- c) sen perussääntöä ja sen täytäntöönpanosääntöjä.
2. Rajoittamatta tapauksia, joissa Euroopan unionin tuomioistuin on perussopimusten nojalla toimivaltainen, toimivalta ratkaista EDICiin liittyviä jäsenten välisiä riitoja, jäsenten ja EDICin välisiä riitoja sekä EDICin ja kolmansien osapuolten välisiä riitoja määräytyy sen jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti, jossa EDICin sääntömääräinen kotipaikka sijaitsee.

*20 artikla***EDICin purkaminen**

1. EDICin perussäännössä määrätään menettelystä, jota noudatetaan sen purkamisessa jäsenten kokouksen tätä koskevan päätöksen jälkeen. EDICin purkaminen voi johtaa sen toimintojen siirtämiseen toiselle oikeushenkilölle.
2. Jos EDIC ei kykene maksamaan velkojaan, sovelletaan sen jäsenvaltion maksukyvyttömyyssääntöjä, jossa EDICin sääntömääräinen kotipaikka sijaitsee.

*21 artikla***EDICin raportointi ja valvonta**

1. EDICin on laadittava vuotuinen toimintakertomus, joka sisältää teknisen kuvauksen sen toiminnasta, ja tilinpäätöskertomus. Kertomukset on hyväksyttävä jäsenten kokouksessa ja toimitettava komissiolle. Kertomukset on asetettava julkisesti saataville.
2. Komissio voi antaa vuotuisessa toimintakertomuksessa käsitellyjä asioita koskevaa ohjeistusta.

*22 artikla***Jäsenvaltioiden tietojen toimittaminen**

Jäsenvaltioiden on komission pyynnöstä toimitettava sille tiedot, joita se tarvitsee tämän päätöksen mukaisten tehtäviensä suorittamiseksi, erityisesti 7 ja 8 artiklan täytäntöönpanemiseksi tarvittavat tiedot. Komission pyytämien tietojen on oltava oikeassa suhteessa sen tehtävien suorittamiseen nähden. Jos annetut tiedot sisältävät tietoja, jotka yritykset ovat aiemmin toimittaneet jäsenvaltion pyynnöstä, tällaisille yrityksille on ilmoitettava asiasta ennen kuin jäsenvaltiot toimittavat tiedot komissiolle.

*23 artikla***Komiteamenettely**

1. Komissiota avustaa komitea. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.
2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.

*24 artikla***Voimaantulo**

Tämä päätös tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Strasbourgissa 14 päivänä joulukuuta 2022.

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies
R. METSOLA

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
M. BEK

*LIITE***Toiminta-alat**

Toiminta-alat suuntaa-antavasti:

- a) Euroopan yhteinen datainfrastruktuuri ja -palvelut;
 - b) seuraavan sukupolven luotettavien pientehoprosessorien saatavuuden varmistaminen unionille;
 - c) yleiseurooppalaisten 5G-käytävien käyttöönoton kehittäminen;
 - d) Euroopan suurteholaskentaan (EuroHPC) liitettävien supertietokoneiden ja kvanttietokoneiden hankinta;
 - e) erittäin turvallisten kvantti- ja avaruuspohjaisten tietoliikenneinfrastruktuurien kehittäminen ja käyttöönotto;
 - f) turvallisuusoperaatiokeskusten verkoston käyttöönotto;
 - g) verkottunut julkishallinto;
 - h) Eurooppalainen lohkoketjupalveluinfrastruktuuri;
 - i) Eurooppalaiset digitaali-innovointikeskittymät (European Digital Innovation Hub, EDIH);
 - j) digitaalialan osaamista lujittavat korkean teknologian kumppanuudet Euroopan osaamissopimuksen kautta, aloite, joka käynnistettiin 1 päivänä heinäkuuta 2020 annetulla komission tiedonannolla "Euroopan osaamisohjelma kestävän kilpailukyvyyn, sosiaalisen oikeudenmukaisuuden ja selviytymis- ja palautumiskyvyn tueksi";
 - k) kyberturvallisuuteen liittyvä osaaminen ja koulutus;
 - l) muut hankkeet, jotka täyttävät kaikki 11 artiklassa säädetyt edellytykset ja jotka tulevat yhteiskunnallisen, taloudellisen tai ympäristöön liittyvän kehityksen vuoksi ajan mittaan välttämättömiksi digitaalinen vuosikymmen 2030 -ohjelman yleisten päämäärien saavuttamisen kannalta.
-